ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2020

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 8

A. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 8

A.1. Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων 9

A.2. Κλάδος Χημικής Προστασίας και Ασφάλειας Υπηρεσιών 9

A.3. Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών 10

B. Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών 10

B.1. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών 10

B.2. Κλάδος Ακτινοπροστασίας 11

B.3. Κλάδος Ελέγχου Αέριας Βιομηχανικής Ρύπανσης 11

B.4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού 11

II. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2020 12

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 12

1.1. Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας 12

1.1.1. Επιθεωρήσεις που αφορούσαν την Πανδημία COVID-19 12

1.1.2. Διερεύνηση Παραπόνων 13

1.1.3. Έκδοση Βεβαιώσεων Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων και Χώρων Εργασίας 13

1.1.4. Μετρήσεις Βλαπτικών Παραγόντων 13

1.2. Ποινικές Υποθέσεις 13

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων 14

1.3.1. Ατυχήματα σε Εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας 14

1.3.2. Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ 16

1.3.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων 17

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών 17

1.5. Παροχείς Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία 17

1.6. Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων 17

1.7. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) 18

1.8. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών 18

1.8.1. Σχέδιο Δράσης 18

1.8.2. Τεχνική Επιτροπή για την Εκπαίδευση για τις Εργασίες σε Ύψος 19
1.8.3. Ομάδα Εργασίας για Κατασκευαστικά Έργα Μεταλλικών Κατασκευών 19
1.8.4. Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα για την ενημέρωση των φοιτητών στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία 19
1.8.5. Κοινή Επιτροπή ΤΕΕ και ΕΤΕΚ για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα 19
1.8.6. Ενημερωτικά Σεμινάρια σε συνεργασία με άλλους Φορείς 19
1.9. Εργασίες με Αμίαντο 20
1.10. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης 20
1.11. Λειτουργοί Ασφάλειας 20
1.12. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία 20
1.13. Διαγωνισμοί 21
1.14. Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας 21
1.15. Συνεργασία ΤΕΕ με Ευρωπαϊκό Οργανισμό για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) 22
1.15.1. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 22
1.15.2. Διαδικτυακά Διαδραστικά Εργαλεία Εκτίμησης Κινδύνων (OiRA) 22
1.16. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας 23
1.17. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου 23
1.18. Ασφάλεια Αποθηκεύσεων Πετρελαιοειδών 23
1.19. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων 24
1.20. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας 24
1.21. Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο 25
1.21.1. Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας 25
1.21.2. Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές 25
1.22. Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 25
1.23. Χημικές Ουσίες 26
1.23.1. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων και Ενημερωτικές Δραστηριότητες 26
1.23.2. Διαδικτυακή Πύλη για Κοινοποίηση Πληροφοριών προς τα Κέντρα Δηλητηριάσεων 26
1.23.3. Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις 27
1.23.4. Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων 28
1.23.5. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+ (LIFE CHEREE) 28
1.23.6. Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ) 28
1.23.7. Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο 29
1.23.8. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση 29
1.24. Επικαιροποίηση Νομοθεσίας για θέματα του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 29
1.25. Δράσεις ΤΕΕ για Αντιμετώπιση της Πανδημίας COVID-19 31

2. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ..32

2.1. Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων 32

2.2. Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE 33

2.3. Μονάδα Ελέγχου Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου 34

2.4. Ακτινοπροστασία και Πυρηνική Ασφάλεια (Α&ΠΑ) 35

2.4.1. Αναθεώρηση και Βελτίωση Νομοθετικού Πλαισίου Α&ΠΑ 35

2.4.2. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου (Αδειοδότηση, Επιθεώρηση και Έλεγχος συμμόρφωσης) Α&ΠΑ και Τήρηση αρχείων 37

2.4.3. Βελτίωση Οργάνωσης και Ενίσχυση Συστήματος Α&ΠΑ στην Κύπρο 38

2.4.4. Παρακολούθηση Επιπέδων Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας 38

2.4.5. Ειδικό Εθνικό Σχέδιο ΗΛΕΚΤΡΑ για Ετοιμότητα και Απόκριση σε Πυρηνικά / Ραδιολογικά Περιστατικά 39

2.4.6. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων στην Κύπρο 39

2.4.7. Συμβούλιο Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας (ΣΑΠΑ) 40

2.4.8. Ενίσχυση της Διεθνούς Συνεργασίας σε θέματα Α&ΠΑ (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΔΟΑΕ, Διεθνείς Οργανισμοί ή άλλες χώρες) – Περιφερειακά Προγράμματα ΔΟΑΕ 40

2.5. Έλεγχος της Αέριας Βιομηχανικής Ρύπανσης 41

2.5.1. Αδειοδότηση 41

2.5.2. Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις 41

2.5.3. Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR) 42

2.5.4. Νέα Νομοθεσία για Αέρια Βιομηχανική Ρύπανση 42

2.6. Ποιότητα Ατμοσφαιρικού Αέρα 44

2.6.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα 44

2.6.2. Επεισόδια Σκόνης 44

2.6.3. Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων 44

2.6.4. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων 45

2.6.5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα 46

2.6.6. Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αέριων Ρύπων 47

2.6.7. Νέα Νομοθεσία για Ποιότητα Αέρα 47

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (πίνακες, σχήματα, γραφήματα, εικόνες) 48

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ, ΣΧΗΜΑΤΩΝ, ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ, ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακες Κυρίως Κειμένου

Πίνακας 3.1: Μετρήσεις ανά Βλαπτικό Παράγοντα για το 2020 13
Πίνακας 3.2: Σύγκριση Αριθμού Ατυχημάτων 2019 - 2020 16
Πίνακας 3.3: Μέσος όρος ημερών απουσίας 16
Πίνακας 3.4: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2020 24

Πίνακες Παραρτήματος

Πίνακας 3.1: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Ετήσιες και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων – Έτος 2020 50
Πίνακας 3.2: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2020 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 51
Πίνακας 3.3: Αριθμός Παραβάσεων και Ποινές που επιβλήθηκαν στις 11 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2020 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη 52
Πίνακας 3.4: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2020, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Στοιχεία για Εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας) 53
Πίνακας 3.5: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 - Εργοδοτούμενοι κατά την Εργασία 57
Πίνακας 3.6: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 – Εργοδοτούμενα Πρόσωπα κατά την Διαδρομή 58
Πίνακας 3.7: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 - Πρόσωπα Εκτός Εργασίας 58
Πίνακας 3.8: Επιθεωρήσεις για χημικές ουσίες το 2020 63
Πίνακας 3.9: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2020 63
Πίνακας 3.10: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2020 64
Πίνακας 3.11: Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων 65
Πίνακας 3.12: Ανάλυση Επιθεωρήσεων Υγραερίου κατά Επαρχία για το 2020 65
Πίνακας 3.13: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών 66
Πίνακας 3.14: Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2018) 72

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ (ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ)

Σχήματα Παραρτήματος

Σχήμα 3-1: Οργανόγραμμα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας 2020 49

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνες Παραρτήματος

Εικόνα 3-1: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα 67
Εικόνα 3-2: Φωτογραφία σταθμού μέτρησης ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα 67

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γραφήματα Παραρτήματος

Γράφημα 3-1: Ποσοστό Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα – Έτος 2020 - Στοιχεία για Εργοδοτούμενα (Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας 55
Γράφημα 3-2: Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα Έτη 2009 – 2020 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας) 56
Γράφημα 3-3: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2020 κατά αιτία (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας) 56
Γράφημα 3-4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2009 – 2020 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας) 59
Γράφημα 3-5: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2020 (Προκαταρκτικά αποτελέσματα) 60
Γράφημα 3-6: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτουμένων για την Περίοδο 2009 – 2020 61
Γράφημα 3-7: Στατιστικά Επιθεωρήσεων για Χημικές Ουσίες 2020 62
Γράφημα 3-8: Μέσες Ετήσιες Τιμές NO_2, SO_2 και $AΣ_{10}$ (PM_{10}), O_3 και CO στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας 68
Γράφημα 3-9: Μέσες Ετήσιες Τιμές Όζοντος (O_3) σε Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα 68

Γράφημα 3-10: Μέσες Ετήσιες Τιμές Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{10}$) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα....69
Γράφημα 3-11: Αριθμός Υπερβάσεων της 24ωρης Οριακής Τιμής $ΑΣ_{10}$ (50 μg/m^3) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα....70
Γράφημα 3-12: Μέσες Ετήσιες Τιμές $ΑΣ_{2,5}$ στους Οικιστικούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα....71
Γράφημα 3-13: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2018 73
Γράφημα 3-14: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2018 73
Γράφημα 3-15: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2018 73
Γράφημα 3-16: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2018 73
Γράφημα 3-17: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2018 74
Γράφημα 3-18: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης (TSP) ανά δραστηριότητα κατά το 2018 74
Γράφημα 3-19: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αιωρούμενων Σωματιδίων $ΑΣ_{2,5}$ ανά δραστηριότητα κατά το 2018 74

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποστολή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζομένους, η προστασία του κοινού από δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία, η διατήρηση και η βελτίωση, όπου απαιτείται, της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, καθώς και η προστασία του κοινού, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος μέσω του αποτελεσματικού ελέγχου της αέριας βιομηχανικής ρύπανσης, της ασφάλειας πετρελαιοειδών, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας από τη χρήση και αποθήκευση χημικών ουσιών, καθώς και των κινδύνων από ιονίζουσες ακτινοβολίες και υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Για την επίτευξη της πιο πάνω αποστολής το ΤΕΕ εφαρμόζει συγκεκριμένη Στρατηγική που περιλαμβάνει την ύπαρξη κατάλληλου και επαρκούς νομοθετικού, θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, τη λειτουργία αποτελεσματικού συστήματος αδειοδότησης, όπου εφαρμόζεται, επιθεώρησης και επιβολής της συμμόρφωσης, της προώθησης της πρόληψης μέσω διαφώτισης των εμπλεκόμενων φορέων, εργοδοτών, εργαζομένων και του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του ΤΕΕ, της χρήσης οικονομικών και εθελοντικών εργαλείων, της συμμετοχής σε ευρωπαϊκούς ή και διεθνείς οργανισμούς, της ενσωμάτωσης των θεμάτων αρμοδιότητας του σ' άλλους τομείς πολιτικής, όπως είναι η εκπαίδευση, η απασχόληση, η γεωργία, το περιβάλλον κ.ά., της ενθάρρυνσης της προόδου και της έρευνας, καθώς και με τη στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το όραμα του ΤΕΕ είναι να καταστεί ένας άριστος οργανισμός εγνωσμένου κύρους που παρέχει στον πολίτη και στην πατρίδα ποιοτικές υπηρεσίες με πολύ ψηλό επίπεδο αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας, αξιοποιώντας στο έπακρο τη σύγχρονη τεχνολογική γνώση.

Στα Κεντρικά Γραφεία του ΤΕΕ λειτουργεί ο Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και ο Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών. Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα, την Πάφο και την Αμμόχωστο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2020 συνολικά 85 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 24 (28%) ήταν κενές. Στις οργανικές θέσεις δεν περιλαμβάνεται το έκτακτο και αποσπασμένο προσωπικό, ο Ιατρός Εργασίας και το προσωπικό διοικητικής, γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης. Το Οργανόγραμμα του ΤΕΕ παρουσιάζεται στο **Παράρτημα (Σχήμα 3-1, σελ. 49)**.

Το ΤΕΕ ήταν επιφορτισμένο κατά το 2020 με την εφαρμογή των 362 νομοθετημάτων, για τα οποία έχει αρμοδιότητα, έχοντας στη διάθεσή του μειωμένο προσωπικό.

A. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Ο Τομέας ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν στην προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, καθώς

και την προστασία άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεάζονται άμεσα από τις δραστηριότητες στην εργασία. Οι βασικές αρμοδιότητες των Κλάδων του Τομέα αυτού είναι οι ακόλουθες:

Α.1. Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων

Ο Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων δημιουργήθηκε και λειτουργεί με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στα θέματα ενημέρωσης, κατάρτισης και πληροφόρησης. Ο Κλάδος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και την τήρηση των υποχρεώσεων του Τμήματος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, την έγκριση, παρακολούθηση της εκπαίδευσης και αξιολόγηση του έργου των Λειτουργών Ασφάλειας, τη λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας, καθώς και τον χειρισμό των θεμάτων που αφορούν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα που παρέχουν Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ). Ο Κλάδος συντονίζει, επίσης, τις στατιστικές αναλύσεις και τη διαχείριση της μηχανογράφησης του Τμήματος.

Α.2. Κλάδος Χημικής Προστασίας και Ασφάλειας Υπηρεσιών

Ο Κλάδος Χημικής Προστασίας και Ασφάλειας Υπηρεσιών έχει τις πιο κάτω κύριες αρμοδιότητες:

- Την επιτήρηση της εφαρμογής της περί χημικών ουσιών νομοθεσίας που καλύπτει θέματα όπως την παραγωγή χημικών προϊόντων, τις εισαγωγές και εξαγωγές τους, καθώς και τη χρήση και τη διάθεσή τους στην αγορά της Κύπρου. Στο πλαίσιο αυτό Επιθεωρητές του Κλάδου συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) που έχουν ως στόχο την εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία με επικέντρωση στις δραστηριότητες της χημικής βιομηχανίας και της παροχής υπηρεσιών. Η παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνει τις υπηρεσίες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και τα εκπαιδευτήρια και τα κρατικά και ιδιωτικά νοσηλευτήρια, τις μεταφορές, το εμπόριο, καθώς και τους Δήμους και τις Κοινότητες. Παράλληλα, ο Κλάδος ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεσή τους σε χημικούς, βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες, καθώς και από την έκθεση σε φυσικούς παράγοντες, όπως είναι ο θόρυβος, η σκόνη και οι κραδασμοί.

- Την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αδειοδότηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών.

- Την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, τα οποία μπορούν να προκληθούν σε

εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών. Στον Κλάδο υπάρχει ειδική Μονάδα που ασχολείται με το θέμα αυτό.

- Την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου με στόχο την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων κατά τη διάρκεια τέτοιων υπεράκτιων εργασιών και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων περιστατικών. Στον Κλάδο υπάρχει ειδική Μονάδα που ασχολείται με το θέμα αυτό.

Α.3. Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών

Ο Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών ασχολείται με θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία και τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας χώρων εργασίας και εξοπλισμών εργασίας. Επίσης, ασχολείται με την προετοιμασία και την παρακολούθηση του προγράμματος επιθεώρησης, την παρακολούθηση δικαστικών υποθέσεων, τον συντονισμό και τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στον κατασκευαστικό τομέα, την εξορυκτική βιομηχανία, τη βιομηχανία μεταποίησης, τη δημόσια διοίκηση και τις γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις. Επίσης, ο Κλάδος συντονίζει την προστασία από την έκθεση στον αμίαντο και τον θερμικό φόρτο, καθώς και τη διαβούλευση με τις αρμόδιες Αρχές με σκοπό την έκδοση πολεοδομικών αδειών, αδειών οικοδομής και πιστοποιητικών έγκρισης. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με τον συντονισμό της Μονάδας για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων. Τέλος, ο Κλάδος ασχολείται με υποστηρικτικές δραστηριότητες του Τμήματος που περιλαμβάνουν τον μηχανογραφικό εξοπλισμό και άλλο εξοπλισμό του προσωπικού και τα συστήματα πυρασφάλειας και εισόδου των κτηριακών εγκαταστάσεων.

Β. Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών

Ο Τομέας ασχολείται με την προστασία των εργαζομένων, του κοινού και του περιβάλλοντος από κινδύνους που σχετίζονται με τα μηχανήματα, εξοπλισμούς, ακτινοβολίες, αέριους βιομηχανικούς ρύπους και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Οι βασικές αρμοδιότητες των Κλάδων του Τομέα αυτού είναι οι ακόλουθες:

Β.1. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών

Ο Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών ασχολείται με την επιθεώρηση και πιστοποίηση των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης όπως των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων, καθώς και την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον περιοδικό έλεγχο των ανελκυστήρων. Επίσης, ο Κλάδος ασχολείται με την εποπτεία της αγοράς ώστε να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που ικανοποιούν τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και Οδηγιών για τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας προϊόντων με σήμανση CE. Τέτοιες κατηγορίες

προϊόντων είναι: (i) ο Εξοπλισμός υπό Πίεση, (ii) τα Απλά Δοχεία Πίεσης, (iii) τα Μηχανήματα, (iv) οι Ανελκυστήρες, (v) τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, (vi) οι Συσκευές και τα Συστήματα Προστασίας που Προορίζονται για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες, και (vii) ο Εξοπλισμός προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους που προκαλεί Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αδειοδότηση των αποθηκεύσεων και εγκαταστάσεων υγραερίου, καθώς και των πρατηρίων υγραερίου κίνησης. Τα πιο πάνω υλοποιούνται από τη Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων και Ανελκυστήρων, τη Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE και τη Μονάδα Ελέγχου Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου του Κλάδου, αντίστοιχα.

Β.2. Κλάδος Ακτινοπροστασίας

Βασικός στόχος του Κλάδου Ακτινοπροστασίας είναι η ραδιολογική ασφάλεια και προστασία πηγών, πρακτικών και εγκαταστάσεων όπου γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας, η ασφάλεια και η προστασία της υγείας των εργαζομένων και του κοινού από τους κινδύνους λόγω έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες, σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες όπως στην ιατρική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές, τη γεωργία και την έρευνα, καθώς και η προστασία της υγείας του πληθυσμού, της περιουσίας και του περιβάλλοντος γενικά, λόγω απελευθέρωσης ή διασποράς ραδιενεργών ουσιών ή ραδιενεργού μίανσης στο περιβάλλον. Επιπλέον, στόχος του Κλάδου Ακτινοπροστασίας είναι η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας των εργαζόμενων και άλλων προσώπων στο εργασιακό περιβάλλον από τους κινδύνους που πιθανόν να προκύψουν από την έκθεση σε μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες, περιλαμβανομένων των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και της τεχνητής οπτικής ακτινοβολίας.

Β.3. Κλάδος Ελέγχου Αέριας Βιομηχανικής Ρύπανσης

Ο Κλάδος Ελέγχου Αέριας Βιομηχανικής Ρύπανσης ασχολείται με την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα. Επίσης, ασχολείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διάφορων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, π.χ. σταθμών καυσίμων και ατμοκαθαριστηρίων, με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος.

Β.4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση και ενημέρωση των εργοδοτών, εργαζομένων και του κοινού για τα επίπεδα συγκεκριμένων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και με την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα, ώστε να διασφαλίζεται, όσο είναι πρακτικά εφικτό, η προστασία της υγείας και ευημερίας των εργαζομένων και των πολιτών, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με τη

διαμόρφωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τμήματος.

II. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2020

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1. Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας

Μια από τις βασικές δραστηριότητες του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία είναι η διεξαγωγή επιθεωρήσεων από τους Επιθεωρητές του ΤΕΕ για τον έλεγχο της τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος. Μέσω του ετήσιου προγραμματισμού, που φαίνεται στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.1, σελ. 50)**, πραγματοποιήθηκαν το 2020 επιθεωρήσεις σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και συγκεκριμένες στοχευμένες δραστηριότητες και εκστρατείες επιθεωρήσεων. Για την καλύτερη διεξαγωγή των εκστρατειών αυτών ετοιμάστηκαν ειδικά ερωτηματολόγια, ενημερωτικό υλικό και οδηγίες που διαβιβάστηκαν στους διαφόρους εμπλεκόμενους φορείς και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια του 2020, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν συνολικά 6.037 επιθεωρήσεις σε 4.027 διαφορετικά υποστατικά για θέματα ασφάλειας και υγείας σε χώρους εργασίας, ενώ το 2019 είχαν πραγματοποιηθεί συνολικά 3.696 τέτοιες επιθεωρήσεις σε 2.731 διαφορετικά υποστατικά. Στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.2, σελ. 51)** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2020. Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2020 στάλθηκαν μετά τις επιθεωρήσεις 232 επιστολές σε εργοδότες, αυτοεργοδοτούμενους και σ' άλλα πρόσωπα, στα υποστατικά των οποίων εντοπίστηκαν σοβαρές παραβάσεις της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία, ενώ το 2019 είχαν σταλεί 430 τέτοιες επιστολές. Επιπρόσθετα το 2020, εκδόθηκαν 55 Ειδοποιήσεις Βελτίωσης και 270 Ειδοποιήσεις Απαγόρευσης ενώ το 2019 εκδόθηκαν 106 Ειδοποιήσεις Βελτίωσης και 130 Ειδοποιήσεις Απαγόρευσης.

1.1.1. Επιθεωρήσεις που αφορούσαν την Πανδημία COVID-19

Εντός του 2020, κατά την περίοδο από 4.5.2020 μέχρι 31.12.2020, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής μέτρων για περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Επίσης, το ΤΕΕ ανέλαβε τον συντονισμό των επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν, για τον ίδιο σκοπό, σε υποστατικά του λιανικού εμπορίου, από προσωπικό άλλων Υπηρεσιών / Τμημάτων του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν από τους Επιθεωρητές του ΤΕΕ 3.788 επιθεωρήσεις.

Στο λιανικό εμπόριο πραγματοποιήθηκαν συνολικά από το ΤΕΕ και το προσωπικό άλλων Υπηρεσιών / Τμημάτων του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα 24.741 επιθεωρήσεις, τις οποίες συντόνισε το ΤΕΕ. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην παράγραφο 1.25

1.1.2. Διερεύνηση Παραπόνων

Κατά τη διάρκεια του 2020 διενεργήθηκαν πέραν των 500 παραπόνων που υποβλήθηκαν προφορικά ή/και γραπτά από πολίτες, τα οποία αφορούσαν θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

1.1.3. Έκδοση Βεβαιώσεων Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων και Χώρων Εργασίας

Το 2020, μετά από εξέταση σχετικών αιτήσεων και επιτόπια επιθεώρηση, εκδόθηκαν από το ΤΕΕ 43 Βεβαιώσεις Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων και Χώρων Εργασίας. Κατά το έτος 2019 εκδόθηκαν 49 Πιστοποιητικά Εγγραφής και 12 Βεβαιώσεις Καταλληλότητας. Επίσης το 2020, εκδόθηκαν/ανανεώθηκαν μετά από επιθεώρηση 12 Βεβαιώσεις για Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια/Κλινικές.

1.1.4. Μετρήσεις Βλαπτικών Παραγόντων

Ο Τομέας διατηρεί εργαστήριο με όργανα άμεσης ή έμμεσης μέτρησης φυσικών και χημικών βλαπτικών παραγόντων. Κατά τη διάρκεια του 2020, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 320 μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων. Στον ακόλουθο Πίνακα φαίνονται αναλυτικά οι μετρήσεις που έγιναν για κάθε βλαπτικό παράγοντα.

Πίνακας 3.1: Μετρήσεις ανά Βλαπτικό Παράγοντα για το 2020

A/A	Θερμο-κρασία	Θόρυβος	Φωτισμός	Ρυθμός παροχής συνδυασμένου αέρα (εναλλαγές αέρα)	Αιωρούμενα σωματίδια (σκόνη)	Διοξείδιο του άνθρακα (CO_2)	Όζον (O_3)	Αμμωνία (NH_3)	Οργανικές πτητικές ενώσεις (VOCs)
Αριθμός Μετρή-σεων	20	0	0	20	20	20	20	20	20

A/A	Υγρασία	Χλώριο (Cl_2)	Υδρόθειο (H_2S)	Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)	Διοξείδιο του αζώτου (NO_2)	Διοξείδιο του θείου (SO_2)	Όρια αναφλεξι-μότητας (LEL)	Οξυγόνο (O_2)	Φορμαλδεΰδη (HCHO)
Αριθμός Μετρή-σεων	20	20	20	20	20	20	20	20	20

1.2. Ποινικές Υποθέσεις

Εντός του 2020 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 11 υποθέσεων για 60 παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και άλλων προσώπων

που επηρεάστηκαν από την εκτέλεση εργασιών. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες το 2020 ανήλθαν συνολικά σε €63.250 σε σύγκριση με €87.050 για το 2019 που αφορούσαν την εκδίκαση 12 υποθέσεων. Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες, με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2020 σε σύγκριση με τα έτη, 2017 - 2019 φαίνονται στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.3, σελ. 52).** Εντός του 2020 συντάχθηκαν, επίσης, συνολικά 19 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης, οι οποίοι διαβιβάστηκαν στους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση.

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων

1.3.1. Ατυχήματα σε Εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας

Κατά το έτος 2020 γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ 1.527 ατυχήματα σε εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας. Στον **Πίνακα 3.4 του Παραρτήματος (σελ. 53)** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος. Στο **Γράφημα 3-1 του Παραρτήματος (σελ. 55)** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται στο Γράφημα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2020 παρουσιάζεται στον τομέα των Κατασκευών με ποσοστό 21,55% και ακολουθούν οι τομείς των δραστηριοτήτων Υπηρεσιών Παροχής Καταλυμάτων και Εστίασης με ποσοστό 18,73%, της Μεταποίησης με ποσοστό 17,35% και του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου, καθώς και Επισκευής Οχημάτων με ποσοστό 15,00%. Στο **Γράφημα 3-2 του Παραρτήματος (σελ. 56)** παρουσιάζεται ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2009 - 2020. Στο **Γράφημα 3-3 του Παραρτήματος (σελ. 56)** παρατίθενται τα εργατικά ατυχήματα του 2020, αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτήρια/εγκαταστάσεις, μηχανήματα/εξοπλισμός, υλικά/ουσίες, μέσα μεταφοράς και άλλα αίτια).

Στους **Πίνακες 3.5, 3.6 και 3.7 του Παραρτήματος (σελ. 57)** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους 2020, κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στους Πίνακες αυτούς παρουσιάζονται τα ατυχήματα που συνέβησαν σε εργοδοτούμενους και σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία. Επίσης, παρουσιάζονται τα ατυχήματα που συνέβησαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλά προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Κατά το έτος 2020, σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του ΤΕΕ, συνέβησαν 13 θανατηφόρα ατυχήματα σε εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, 1 σε πρόσωπο εκτός εργασίας που προέκυψε από δραστηριότητες σε εργασία καθώς και 1 σε εργοδοτούμενο πρόσωπο κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία του. Στο **Γράφημα 3-4 (σελ. 59) του Παραρτήματος** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2009 - 2020.

Στο **Γράφημα 3-5 (σελ. 60) του Παραρτήματος** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολουμένων) x 100.000], καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για το 2020. Ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2020 ήταν 425,7. Σημειώνεται ότι πρόκειται για προκαταρκτικό και όχι τελικό αποτέλεσμα γιατί ο «Αριθμός των Εργοδοτουμένων», που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας, βασίζεται στον μέσο όρο των τριών πρώτων τριμήνων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας. Διευκρινίζεται, επίσης, ότι ο τελικός διορθωμένος Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας για το έτος 2019 ήταν 602,9.

Στο **Γράφημα 3-6 (σελ. 61) του Παραρτήματος** παρουσιάζεται η Μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος Έτους) κατά την περίοδο 2009 – 2020 και του αριθμού των γνωστοποιηθέντων ατυχημάτων και των εργοδοτουμένων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Από τα στοιχεία του Γραφήματος συμπεραίνεται ότι κατά την περίοδο 2009 - 2020 σημειώθηκε μείωση του Δείκτη Συχνότητας κατά 41,3% και του αριθμού ατυχημάτων κατά 31,4%, ενώ κατά τη περίοδο 2019 – 2020 σημειώθηκε μείωση του Δείκτη Συχνότητας κατά 29,4% και μείωση του αριθμού των ατυχημάτων κατά 29,6%.

Σχετικά με τις πιο πάνω αναφορές που αφορούν μεγάλη μείωση τόσο του αριθμού των γνωστοποιηθέντων ατυχημάτων, όσο και του Δείκτη Συχνότητας ατυχημάτων που παρατηρήθηκε κατά την περίοδο 2019 – 2020, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή προφανώς οφείλεται στην ιδιαίτερη κατάσταση που διαμορφώθηκε γενικότερα κατά το έτος 2020 λόγω της πανδημίας που οδήγησε στη σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων στους πλείστους τομείς της αγοράς εργασίας. Κατά συνέπεια δεν είναι δόκιμο να επιχειρηθεί σύγκριση των αποτελεσμάτων του έτους 2020 με προηγούμενες περιόδους για ασφαλή συμπεράσματα σε ότι αφορά τα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, με μοναδικό κριτήριο τον αριθμό των ατυχημάτων και τον Δείκτη Συχνότητας. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται συγκριτικά στοιχεία σε ότι αφορά τη μείωση του αριθμού των ατυχημάτων κατά τα έτη 2019 και 2020 στις κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες.

Πίνακας 3.2: Σύγκριση Αριθμού Ατυχημάτων 2019 - 2020

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	2019		2020		2019 - 2020	
	Αρ. Ατυχημάτων	Ποσοστό (%)	Αρ. Ατυχημάτων	Ποσοστό (%)	Μείωση (αριθμός)	Μείωση (%)
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	**378**	17,44	**265**	17,35	**-113**	**-29,90**
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	**333**	15,36	**329**	21,55	**-4**	**-1,20**
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	**312**	14,39	**229**	15,00	**-83**	**-26,60**
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	**149**	6,87	**95**	6,22	**-54**	**-36,20**
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	**572**	26,38	**286**	18,73	**-286**	**-50,00**
ΣΥΝΟΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	**2168**		**1527**		**-641**	**-29,60**

Σε ότι αφορά τη σοβαρότητα των ατυχημάτων που μπορεί κατά ένα τρόπο να προσδιορισθεί ως οι μέρες απουσίας του θύματος από την εργασία λόγω του ατυχήματος, σημειώνεται ότι ο μέσος όρος των ημερών απουσίας στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων κατά το έτος 2019 ήταν 24 σε σύγκριση με 22 κατά το έτος 2018 και 23 κατά το έτος 2017. Τα σχετικά στοιχεία που αφορούν τα ατυχήματα του έτους 2020 δεν ήταν διαθέσιμα μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της Ετήσιας Έκθεσης του Τμήματος. Όπως φαίνεται στον Πίνακα πιο κάτω, σε ότι αφορά τις πιο σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες, τα πιο σοβαρά ατυχήματα συνέβησαν κατά σειρά στους πιο κάτω τομείς:

Πίνακας 3.3: Μέσος όρος ημερών απουσίας

Οικονομική δραστηριότητα	2017	2018	2019
Κατασκευές	28	26	30
Μεταποίηση	26	24	23
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	24	22	18
Μεταφορά - Αποθήκευση	21	22	29
Ξενοδοχεία Εστιατόρια	17	18	20

1.3.2. Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ

Κατά το έτος 2020 γνωστοποιήθηκαν πρόσθετα 67 ατυχήματα (7 σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα, 1 σε πρόσωπο εκτός εργασίας και 59 κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία).

1.3.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2020 γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ συνολικά 23 Επικίνδυνα Συμβάντα σε χώρους εργασίας. Αυτά αφορούσαν 6 περιπτώσεις επαφής με εναέριες ηλεκτρικές γραμμές 5 πυρκαγιάς/έκρηξης, 5 κατάρρευσης ικριώματος, 2 έκρηξης/διάρρηξης κλειστού δοχείου υπό πίεση, 2 διαρροής ουσιών, 1 κατάρρευσης κτηρίων/κατασκευών, 1 απελευθέρωσης βιολογικών παραγόντων και 1 υποχώρησης εδάφους.

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Κατά τη διάρκεια του 2020 γνωστοποιήθηκαν, μέσω εγκεκριμένου εντύπου στο ΤΕΕ και διερευνήθηκαν, 3 περιπτώσεις επαγγελματικών ασθενειών. Όλες οι περιπτώσεις αφορούσαν σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα. Επιπρόσθετα, ο Σύμβουλος Ιατρός Εργασίας σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές διερεύνησαν άλλες 2 υποθέσεις ασθενειών, οι οποίες πιθανό να σχετίζονται με το είδος και τις συνθήκες εργασίας των επηρεαζόμενων προσώπων. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν 1 περίπτωση νευρίτιδας οφθαλμοκινητικών νεύρων τοξικής αιτιολογίας και 1 περίπτωση χρόνιου οθφαλμικού συνδρόμου με μειωμένη όραση. Το ΤΕΕ έχει, επίσης, διεξάγει συμπληρωματική έρευνα στα θέματα της αρμοδιότητάς του για τα περιστατικά ενδοφθαλμίτιδας σε ασθενείς που χειρουργήθηκαν σε Ιδιωτικό Νοσοκομείο. Εντός του 2020 δηλώθηκαν στο ΤΕΕ, 6 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος που είχαν καταγραφεί στο Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας και τέσσερεις 4 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος που είχαν καταγραφεί στο Αρχείο του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου.

1.5. Παροχείς Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία

Για την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης στις πρώτες βοήθειες στην εργασία, ο Διευθυντής του ΤΕΕ ως Αρχιεπιθεωρητής επανέγκρινε μετά από αξιολόγηση 24 υφιστάμενες άδειες Παροχέων προγραμμάτων κατάρτισης στις πρώτες βοήθειες στην εργασία.

1.6. Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων

Συνεχίζεται η επιτήρηση εφαρμογής του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ιατρικές Εξετάσεις για Αμίαντο) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 184/2018) και του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ιατρικές Εξετάσεις για Εργασίες Λιμένων) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 185/2018). Εταιρείες που εκτελούν εργασίες σε λιμάνια και εταιρείες που λαμβάνουν άδεια για εργασίες σχετικές με μόνωση ή επάλειψη με αμίαντο που εμπίπτουν στο πλαίσιο των εργασιών που καθορίζονται στα Διατάγματα, έχουν συμβληθεί με Ιατρό Εργασίας για την επίβλεψη της υγείας των εργοδοτουμένων τους και τη διενέργεια των ιατρικών εξετάσεων που καθορίζονται σ' αυτά. Κατά τη διάρκεια του 2020 εκδόθηκε Υπουργικό Διάταγμα για τους αναρριχητές και ενημερώθηκαν όλοι οι εμπλεκόμενοι εργοδότες για την υποχρέωση που έχουν να συμβληθούν με Ιατρό Εργασίας και να εφαρμόζουν όλες τις διατάξεις των

Κανονισμών για την επιτήρηση της υγείας των εργαζομένων. Παράλληλα και στο πλαίσιο ετοιμασίας περισσότερων Διαταγμάτων για ιατρικές εξετάσεις σε άλλες κατηγορίες εργαζομένων ή δραστηριότητες εργασίας, το ΤΕΕ ετοιμάζει προσχέδια Διαταγμάτων για ιατρικές εξετάσεις σε εργασίες με φυτοπροστατευτικά προϊόντα από επαγγελματίες χρήστες και εργασίες με κυτταροστατικά φάρμακα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας.

Με την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών για τα οφέλη που έχει η παροχή υπηρεσιών ιατρικής της εργασίας στις επιχειρήσεις, ο θεσμός του Ιατρού Εργασίας αυξάνεται σταδιακά και σε άλλες Κυπριακές επιχειρήσεις. Από πληροφορίες και στοιχεία που κατέχει το Τμήμα μέχρι το 2020, περισσότερες από 40 επιχειρήσεις/οργανισμοί έχουν συμβληθεί με Ιατρό Εργασίας για την παροχή υπηρεσιών επιτήρησης της υγείας των εργοδοτουμένων τους.

1.7. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ)

Κατά τη διάρκεια του 2020, με βάση τα καθορισμένα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα, ο Αρχιεπιθεωρητής παραχώρησε 5 αρχικές εγκρίσεις. Για 2 υποψήφιους, απαιτήθηκε επιπρόσθετη τεκμηρίωση κατοχής του συνόλου των Απαιτούμενων Προσόντων. Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους τερματίστηκε η έγκριση 4 Εγκεκριμένων Προσώπων λόγω παραβάσεων των Όρων Έγκρισής τους ή/και της σχετικής νομοθεσίας που διέπει τον θεσμό των ΕΞΥΠΠ ή/και δικής τους επιθυμίας. Στις 31.12.2020, το σχετικό Μητρώο περιείχε συνολικά 91 Εγκεκριμένα Πρόσωπα για παροχή Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης. Επίσης, κατά το 2020 συνεχίστηκε η ετήσια εκστρατεία επιθεώρησης Εγκεκριμένων Προσώπων, η οποία επικεντρώθηκε στην ποιότητα των παραδοτέων εργασιών που αναλαμβάνουν τα Πρόσωπα αυτά για λογαριασμό εργοδοτών ή/και αυτοεργοδοτούμενων προσώπων.

Με βάση τα ευρήματα της αρμόδιας Επιτροπής των Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γνωστής ως SLIC), η οποία διεξήγαγε έλεγχο του συστήματος Επιθεώρησης Εργασίας της Κύπρου το 2019, το Τμήμα συνέχισε τις ενέργειες του για αναβάθμιση του θεσμού των ΕΞΥΠΠ.

1.8. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών

1.8.1. Σχέδιο Δράσης

Στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών, το ΤΕΕ υλοποιεί συγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης από το 2013. Παράλληλα, υλοποιείται Σχέδιο Δράσης για τη μείωση των ατυχημάτων, το οποίο καταρτίστηκε από το Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας (ΠΣΑΥ) και περιλαμβάνει δράσεις με βάση εισηγήσεις των κοινωνικών εταίρων και άλλων μελών του ΠΣΑΥ.

1.8.2. Τεχνική Επιτροπή για την Εκπαίδευση για τις Εργασίες σε Ύψος

Στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής, ετοιμάστηκε Πίνακας με τα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται στη Κύπρο για τις Εργασίες σε Ύψος. Τα στοιχεία αυτά θα αξιοποιηθούν από την Επιτροπή εντός του 2021 και θα ετοιμαστούν εισηγήσεις για τα επόμενα βήματα και το περιεχόμενο του Διατάγματος που θα εκδοθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 410/2015) που αφορά επαρκή ειδική εκπαίδευση και πείρα για την εγκατάσταση, συναρμολόγηση, μετασκευή και αποσυναρμολόγηση των ικριωμάτων. Δεν πραγματοποιήθηκε φυσική συνάντηση της Επιτροπής εντός του 2020 λόγω της πανδημίας.

1.8.3. Ομάδα Εργασίας για Κατασκευαστικά Έργα Μεταλλικών Κατασκευών

Εντός του 2020 πραγματοποιήθηκε συνάντηση της πιο πάνω Ομάδας Εργασίας με συντονιστή το ΤΕΕ. Σκοπός της Ομάδας Εργασίας είναι η ετοιμασία Εγγράφου/Οδηγού με Ειδικούς Όρους για την ασφαλή ανέγερση δομικών μεταλλικών κατασκευών, ο οποίος θα μπορεί να ενσωματώνεται στα συμβόλαια ανάθεσης εκτέλεσης κατασκευαστικών και τεχνικών έργων. Κατά τη συνάντηση αποφασίστηκε η σύσταση και λειτουργίας υπο-ομάδας εργασίας, η οποία θα ετοιμάσει προσχέδιο του εν λόγω Οδηγού. Συστάθηκε η εν λόγω υπο-ομάδα και θα συναντηθεί εντός του 2021. Δεν πραγματοποιήθηκε συνάντηση της υπο-ομάδας αυτής εντός του 2020 λόγω της πανδημίας.

1.8.4. Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα για την ενημέρωση των φοιτητών στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία

Εντός του 2020 συνεχίστηκε η συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για ενημέρωση των φοιτητών στον κλάδο της Πολιτικής Μηχανικής για τα θέματα ασφάλειας και υγείας με διαδικτυακές διαλέξεις από Λειτουργούς του ΤΕΕ.

1.8.5. Κοινή Επιτροπή ΤΕΕ και ΕΤΕΚ για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα

Μετά από σχετική συνάντηση του Διευθυντή του ΤΕΕ με τον Πρόεδρο του ΕΤΕΚ στις 3.7.2020, στην οποία συζητήθηκαν τα θέματα ασφάλειας και υγείας στο κατασκευαστικό τομέα, συμφωνήθηκε η σύσταση κοινής Επιτροπής ΤΕΕ-ΕΤΕΚ για την προώθηση δράσεων για βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα. Στο πλαίσιο της Επιτροπής αυτής καταρτίστηκε Σχέδιο Δράσης, το οποίο θα υλοποιηθεί με τη συνεργασία του ΤΕΕ και του ΕΤΕΚ.

1.8.6. Ενημερωτικά Σεμινάρια σε συνεργασία με άλλους Φορείς

Εντός του 2020 πραγματοποιήθηκαν 2 διαδικτυακά σεμινάρια σε συνεργασία με το ΕΤΕΚ και τον

Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου για την ενημέρωση των μηχανικών σε θέματα ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα και τη διαχείριση της πανδημίας του κορωνοϊού στα κατασκευαστικά έργα.

1.9. Εργασίες με Αμίαντο

Μετά από την αξιολόγηση αιτήσεων, εντός του 2020, εγκρίθηκαν 7 εταιρείες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με αφαίρεση μόνωσης ή επάλειψης αμιαντούχων υλικών. Επίσης, την ίδια περίοδο εγκρίθηκαν, πριν από την έναρξη των εργασιών με αμίαντο, συνολικά 81 ειδικά Σχέδια Εργασίας.

1.10. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης

Κατά τη διάρκεια του 2020 εξετάστηκαν και τέθηκαν ειδικοί όροι για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε 649 συνολικά αιτήσεις που αφορούσαν Πολεοδομικές Άδειες, Άδειες Οικοδομής και Πιστοποιητικά Έγκρισης υποστατικών, τα οποία προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίας ή/και ως οικιστικές μονάδες. Στις αιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται και 50 αιτήσεις που αφορούσαν αναπτύξεις μονάδων που μπορεί να προκαλέσουν ατύχημα μεγάλης κλίμακας (SEVESO) ή αναπτύξεων κοντά σε τέτοιες μονάδες.

1.11. Λειτουργοί Ασφάλειας

Το 2020 εγκρίθηκαν, αφού αξιολογήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις που υποβλήθηκαν από εργοδότες, 18 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας, οι οποίοι απασχολούνται επί πλήρους απασχόλησης με τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας, των οποίων έχει εγκριθεί ο διορισμός, ανερχόταν μέχρι το τέλος του 2020 σε 177. Παράλληλα, εντός του έτους συνεχίστηκε ο έλεγχος της εργασίας των Λειτουργών Ασφάλειας μέσω της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων των δραστηριοτήτων τους που υπέβαλαν στο ΤΕΕ και αναλόγως στάλθηκαν επιστολές συμμόρφωσης.

1.12. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Το 2020, λόγω της κατάστασης που δημιουργήθηκε από την πανδημία COVID-19, ακυρώθηκε το μεγαλύτερο μέρος των προγραμματιζόμενων εκδηλώσεων διαφώτισης του ΤΕΕ.

Στο πλαίσιο όμως της συνεχούς προσπάθειάς του για να διατηρηθεί από όλους αμείωτο το ενδιαφέρον για τα θέματα ασφάλειας και υγείας, αλλά και της ανάγκης που προέκυψε για ενημέρωση των εμπλεκομένων σε θέματα διαχείρισης της πανδημίας στους χώρους εργασίας, υλοποιήθηκαν διαδικτυακά σεμινάρια, είτε εξ ολοκλήρου από το Τμήμα είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Συνολικά, κατά το 2020 λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν διαλέξεις διάρκειας 37 ωρών σε θέματα αρμοδιότητας του ΤΕΕ, σε 23 εκδηλώσεις, στις οποίες συμμετείχαν 1.518 άτομα.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους το Τμήμα εκτύπωσε και διένειμε Ημερολόγιο Γραφείου για τη διετία 2021 - 2020, το οποίο κοσμούν έργα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του Διαγωνισμού Αφίσας και Γελοιογραφίας τα προηγούμενα έτη.

1.13. Διαγωνισμοί

Το ΤΕΕ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού Πολιτισμού και Νεολαίας, εξήγγειλαν για δέκατη όγδοη συνεχή χρονιά, τον Διαγωνισμό Αφίσας 2020 και για ενδέκατη χρονιά τον Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2019 – 2020, οι οποίοι όμως λόγω της πανδημίας ακυρώθηκαν.

Επιπρόσθετα, το ΤΕΕ εξήγγειλε τον Διαγωνισμό Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής για επιχειρήσεις στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, ο οποίος επίσης ακυρώθηκε λόγω της πανδημίας.

1.14. Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

Εντός του 2020, το ΤΕΕ, σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, προχώρησε στην ετοιμασία οδηγών και ενημερωτικών φυλλαδίων για τη διαχείριση της πανδημίας. Συγκεκριμένα, ετοίμασε οδηγούς και φυλλάδια για εργοδότες και εργαζόμενους, με σκοπό τη λήψη προληπτικών και προστατευτικών μέτρων και τη διαχείριση της πανδημίας γενικά σε επιχειρήσεις και ειδικότερα σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, σε εργοτάξια, σε λεωφορεία και άλλα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, καθώς και στα επιθεωρητέα μηχανήματα.

Πιο συγκεκριμένα, το 2020 εκδόθηκαν οι πιο κάτω οδηγοί για τη διαχείριση της πανδημίας του κορωνοϊού:

1. Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια - Οδηγός Διαχείρισης της Πανδημίας COVID-19.
2. Απλές Οδηγίες Προστασίας Εργαζομένων από τον Κορωνοϊό COVID-19 στο Εργοτάξιο (οι οδηγίες είναι διαθέσιμες σε 6 γλώσσες - Ελληνική, Αγγλική, Τουρκική, Αραβική, Βουλγαρική και Ρουμανική).
3. Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον Κορωνοϊό COVID-19 στο Εργοτάξιο - Μέρος Α (έλεγχος ενεργειών / μέτρων πριν την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου).
4. Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον Κορωνοϊό COVID-19 στο Εργοτάξιο - Μέρος Β (καθημερινός έλεγχος ενεργειών / μέτρων στο εργοτάξιο)

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω οδηγοί και φυλλάδια, καθώς και όλα τα ενημερωτικά έντυπα που το Τμήμα ετοιμάζει κάθε χρόνο, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, είναι αναρτημένα στην

ιστοσελίδα του ΤΕΕ και διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο. Στην ιστοσελίδα του Τμήματος υπάρχει, επίσης, πληθώρα πληροφοριών με αναλύσεις, στατιστικά στοιχεία και όλη η νομοθεσία για την οποία αρμοδιότητα έχει το Τμήμα.

1.15. Συνεργασία ΤΕΕ με Ευρωπαϊκό Οργανισμό για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)

1.15.1. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Το ΤΕΕ, ως Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA), υλοποιεί σε εθνικό επίπεδο την Ευρωπαϊκή Εκστρατεία που διεξάγει ο EU-OSHA με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας – ΜΕΙΩΣΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗ». Η έναρξη της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας έγινε μέσα από τη διεξαγωγή ηλεκτρονικού σεμιναρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 19.10.2020. Το ηλεκτρονικό σεμινάριο διοργανώθηκε από το ΤΕΕ και χρηματοδοτήθηκε από τον EU-OSHA. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου παρουσιάστηκαν οι στόχοι της νέας Ευρωπαϊκής Εκστρατείας και έγιναν παρουσιάσεις που αφορούσαν στις Μυοσκελετικές Παθήσεις με ειδικές αναφορές σε καινοτόμες προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους. Η εκστρατεία αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2022.

1.15.2. Διαδικτυακά Διαδραστικά Εργαλεία Εκτίμησης Κινδύνων (OiRA)

Το ΤΕΕ και ο EU-OSHA, θέλοντας να διευκολύνουν τη συμμόρφωση των εργοδοτών με την περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσία, αλλά και να ενισχύσουν την κοινή προσπάθεια για βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, ανέπτυξαν και προσφέρουν δωρεάν τα εργαλεία εκτίμησης κινδύνων (OiRA). Ο κάθε εργοδότης μέσα από την χρήση των εργαλείων αυτών μπορεί να διασφαλίζει την ασφάλεια, την υγεία και την ευημερία των εργοδοτουμένων του και παράλληλα να συμμορφώνεται με τις απαντήσεις της νομοθεσίας.

Εντός του 2020, το ΤΕΕ και ο EU-OSHA εφάρμοσαν στην Κύπρο, με χρηματοδότηση του EU-OSHA, πιλοτικό πρόγραμμα προώθησης των εργαλείων OiRA. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος έγιναν ενημερωτικές εκδηλώσεις, εκδόθηκαν δελτία τύπου, ετοιμάστηκε και προβλήθηκε τηλεοπτικό φιλμάκι, έγιναν συνεντεύξεις και επισκέψεις σε υποστατικά, ετοιμάστηκε ενημερωτικό υλικό και έντυπα κ.ά. Επίσης, διοργανώθηκε Υβριδική Δημοσιογραφική Διάσκεψη με θέμα Εργαλεία Εκτίμησης Κινδύνων στους Χώρους Εργασίας (OiRA), η οποία μεταδιδόταν ζωντανά μέσω της σελίδας του ΤΕΕ στο facebook και πραγματοποιήθηκε στην παρουσία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Εκτελεστικής Διευθύντριας του EU-OSHA.

Παράλληλα, και πάλι με χρηματοδότηση του EU-OSHA, εντός του 2020 ξεκίνησε η αναθεώρηση 6 εκ των υφιστάμενων ηλεκτρονικών εργαλείων OiRA, ώστε να συνάδουν με τις αναθεωρημένες

νομοθετικές πρόνοιες και γενικότερα τα νέα δεδομένα σε σχέση με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

1.16. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης πραγματοποίησε 39 επιθεωρήσεις το 2020 στις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από τη σχετική νομοθεσία και συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης, καθώς και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες εγκαταστάσεις. Επίσης εντός του έτους, η Μονάδα παρέλαβε 1 νέα Γνωστοποίηση εγκαταστάσεων, 1 Έγγραφο Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας και 2 Εκθέσεις Ασφάλειας. Κατά το 2020 αξιολογήθηκαν 1 Γνωστοποιήση, 1 Έγγραφο Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας και 1 Έκθεση Ασφάλειας.

1.17. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Το 2020 δεν πραγματοποιήθηκαν υπεράκτιες εργασίες γεώτρησης. Ωστόσο, εντός του 2020 υποβλήθηκαν για αξιολόγηση 5 κοινοποιήσεις γεώτρησης και μια έκθεση περί Μεγάλων Κινδύνων.

Επιπρόσθετα, το 2020 η Μονάδα είχε συναντήσεις με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε υπεράκτιες δραστηριότητες αναζήτησης υδρογονανθράκων στην Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ). Η Μονάδα ασχολήθηκε, επίσης, με τον έλεγχο και την υποβολή απόψεων ως μέλος της Επιτροπής Αδειοδότησης Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της Επιτροπής Αδειοδότησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Offshore Protocol) για αδειοδότηση 6 υπεράκτιων εργασιών.

Το 2020 η Μονάδα συμμετείχε και παρουσίασε το έργο της στη Συνάντηση «3plus1» με συμμετοχή της Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και ΗΠΑ, καθώς και στην ημερίδα για υπεράκτιες εργασίες που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Υδρογονανθράκων.

1.18. Ασφάλεια Αποθηκεύσεων Πετρελαιοειδών

Κατά τη διάρκεια του 2020, Επιθεωρητές των Κεντρικών και Επαρχιακών Γραφείων επιθεώρησαν 985 μικρές και μεγάλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών (υγρών πετρελαιοειδών και υγραερίου) για σκοπούς ελέγχου της συμμόρφωσης και χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών. Οι 119 επιθεωρήσεις αφορούσαν εγκαταστάσεις αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών, οι 143 αφορούσαν εγκαταστάσεις υγρών πετρελαιοειδών και υγραερίου και οι υπόλοιπες 723 αφορούσαν εγκαταστάσεις υγραερίου.

1.19. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Η Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων διενεργεί ελέγχους σε επιχειρήσεις και ελέγχους στους δρόμους σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Με βάση τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Κύπρου, καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που πρέπει να πραγματοποιούνται ανά έτος, καθώς και το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στον δρόμο και τις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων. Το ΤΕΕ ανέλαβε την κάλυψη του 50% του πιο πάνω καθορισμένου αριθμού ελέγχων, η Αστυνομία Κύπρου το 35% και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών το 15%. Κατά τη διάρκεια του 2020, το ΤΕΕ έλεγξε συνολικά 58.012 εργάσιμες ημέρες, από τις οποίες 57.163 ημέρες στις επιχειρήσεις και 849 ημέρες στον δρόμο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά οι έλεγχοι που έγιναν κατά το 2020 και τα ποσοστά κάλυψης του στόχου, κατά περίπτωση.

Πίνακας 3.4: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2020

	Ελάχιστη απαίτηση από ΕΕ	**Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2020**	**Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της ΕΕ (σε %)**
Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών	**70.497** (3% των εργάσιμων ημερών)	**58.012**	**82,3**
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	21.149 (30% του 70.497)	849	4,0
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	35.249 (50% του 70.497)	57.163	162,2

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στον δρόμο περιλαμβάνονται οι έλεγχοι που έγιναν από το ΤΕΕ κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν μαζί με την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας ROADPOL (πρώην TISPOL), καθώς και με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Φεβρουάριο και Ιούλιο του 2020.

1.20. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στις εργασίες (α) της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ασφάλεια και

Υγεία στην Εργασία (ACSHW), (β) της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC) και (γ) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA), καθώς και σε ειδικές υποεπιτροπές ή Ομάδες Εργασίας που ασχολούνται με εξειδικευμένα θέματα. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Κύπρου στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, το ΤΕΕ υπόβαλε στη ACSHW, στην SLIC και στον EU-OSHA ετήσιες εκθέσεις, απαντήσεις σε ερωτήματα και συνεισφορές με πληροφορίες. Το Τμήμα, επίσης, ετοιμάζει σχετικές εκθέσεις για την εφαρμογή στην Κύπρο των Συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) που σχετίζονται με τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

1.21. Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο

1.21.1. Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Το Συμβούλιο αυτό συστάθηκε το 1965 και από το 1996 αποτελεί θεσμοθετημένο Σώμα με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν εκπρόσωποι Δημόσιων Υπηρεσιών, Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και άλλων Φορέων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας. Σκοπός του Συμβουλίου είναι να υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εισηγήσεις για τα μέτρα και τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται για την εξασφάλιση της επαγγελματικής ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Παράλληλα, τον συμβουλεύει για ζητήματα πρόληψης ατυχημάτων και σύνταξης ή αναθεώρησης της νομοθεσίας. Λόγω της πανδημίας, δεν πραγματοποιήθηκε η συνεδρία του πρώτου εξαμήνου του έτους, ενώ, με φυσική παρουσία των μελών, πραγματοποιήθηκε συνεδρία στις 4.8.2020. Διευκρινίζεται ότι στα μέλη του Συμβουλίου, πριν από κάθε συνεδρία, αποστέλλονται Σημειώματα για ενημέρωσή και προετοιμασία σχετικά με θέματα ασφάλειας και υγείας.

1.21.2. Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές

Οι Επιτροπές αυτές, για το πρώτο εξάμηνο του έτους, συνεδρίασαν τον Φεβρουάριο με φυσική παρουσία των συμμετεχόντων. Για το δεύτερο εξάμηνο, δεν συνεδρίασαν λόγω της πανδημίας. Ετοιμάστηκαν όμως από το ΤΕΕ και στάλθηκαν στα μέλη των Επιτροπών διάφορα ενημερωτικά Σημειώματα για θέματα ασφάλειας και υγείας.

1.22. Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Στη διάρκεια του 2020 εκδόθηκαν 51 Ανακοινώσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας, οι οποίες διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι Ανακοινώσεις αφορούσαν καταδίκες από Δικαστήρια, την προστασία των εργαζομένων από τον θερμικό φόρτο, τις στοχευμένες εκστρατείες επιθεώρησης, την έκδοση ενημερωτικών εντύπων, την δημοσιοποίηση του Προγράμματος Επιθεωρήσεων και τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών σεμιναρίων.

1.23. Χημικές Ουσίες

1.23.1. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων και Ενημερωτικές Δραστηριότητες

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών REACH (Αρ. 1907/2006) και CLP (Αρ. 1272/2008) συνεχίστηκε και το 2020 η λειτουργία Καθοδηγητικού Γραφείου για τους δύο Κανονισμούς για παροχή πληροφόρησης στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις και σ' άλλους ενδιαφερόμενους. Στη διάρκεια του 2020 η ενημέρωση των επιχειρήσεων αφορούσε κυρίως τις υποχρεώσεις καταχώρισης χημικών ουσιών, τον έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας των χημικών ουσιών και μειγμάτων τους, τη διάθεση, τη δομή και το περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ), τις ουσίες για τη χρήση των οποίων απαιτείται αδειοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA), τις ουσίες για τις οποίες ισχύουν ή έχουν προταθεί περιορισμοί ή απαγορεύσεις στη χρήση και στη διάθεση τους στην αγορά και τις υποχρεώσεις για υποβολή πληροφοριών στο Εθνικό Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων. Κατά το 2020 απαντήθηκαν 178 ερωτήματα που αφορούσαν τον Κανονισμό REACH, 711 ερωτήματα για τον Κανονισμό CLP και 78 ερωτήματα για τη διεπιφάνεια με άλλες νομοθεσίες που σχετίζονται με χημικές ουσίες. Ο αυξημένος αριθμός ερωτημάτων για τον Κανονισμό CLP οφείλεται στην προθεσμία που υπήρχε (31.12.2020) για κοινοποίηση των επικίνδυνων μειγμάτων που κυκλοφορούσαν στην Κυπριακή αγορά, στο Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων της Κύπρου.

Για ενημέρωση των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και των εργαζομένων για νέες εξελίξεις σχετικά με τα πιο πάνω θέματα, επικαιροποιήθηκε 1 έκδοση που αφορά τους περιορισμούς του Κανονισμού REACH σε παιχνίδια.

Επίσης, λόγω της αυξανόμενης χρήσης χημικών και απολυμαντικών προϊόντων για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19, το ΤΕΕ διοργάνωσε σχετική διαδικτυακή Ημερίδα στις 4.12.2020 με θέμα «Νομοθετικές υποχρεώσεις χημικών προϊόντων και βιοκτόνων σε σχέση με τον COVID». Στην Ημερίδα παρουσιάστηκαν θέματα που σχετίζονταν με τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και τις απαιτήσεις του Κανονισμού CLP για τα βιοκτόνα προϊόντα, την υποχρέωση για κοινοποίηση στο Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων, καθώς και για τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (ΔΔΑ).

Κατά το 2020 εκδόθηκαν συνολικά 41 Ανακοινώσεις για ενημέρωση των εταιρειών, των εργαζομένων και του κοινού για θέματα που αφορούσαν Ευρωπαϊκές διαβουλεύσεις ή προθεσμίες για επικίνδυνες χημικές ουσίες και μη συμμορφούμενα προϊόντα που περιείχαν επικίνδυνες χημικές ουσίες.

1.23.2. Διαδικτυακή Πύλη για Κοινοποίηση Πληροφοριών προς τα Κέντρα Δηλητηριάσεων

Το 2020 αποτέλεσε έτος σταθμό για το Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων του ΤΕΕ. Η εθνική

διαδικασία υποβολής αναλυτικών στοιχείων για τη σύσταση των επικίνδυνων χημικών μειγμάτων παύει να ισχύει από την 1.1.2021 και οι επιχειρήσεις που διαθέτουν επικίνδυνα χημικά προϊόντα στην αγορά υποχρεούνται να κοινοποιούν αυτές τις πληροφορίες υποβάλλοντας αυτές με νέο εναρμονισμένο μορφότυπο στην Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Πύλη Κοινοποίησης Πληροφοριών (PCN Submission Portal). Μέχρι το τέλος του 2020 έπρεπε να ολοκληρωθεί η διαδικασία συλλογής πληροφοριών για τα επικίνδυνα μείγματα που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά, όπως προνοείται από το άρθρο 45 του Κανονισμού CLP. Στο πλαίσιο αυτό και μέχρι τις 31.12.2020 κοινοποιήθηκαν στο ΤΕΕ από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, πέραν των 5.000 χημικών προϊόντων. Οι πληροφορίες αυτές θα είναι προσβάσιμες στους αρμόδιους Φορείς και τα Κέντρα Δηλητηριάσεων των Κρατών Μελών. Το ΤΕΕ συμμετείχε ενεργά σε όλες τις ομάδες εργασίας και τις σχετικές Ευρωπαϊκές Συναντήσεις και προχώρησε έγκαιρα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να έχει πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Πύλη Κοινοποίησης Πληροφοριών από την 1.1.2021.

1.23.3. Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις

Κατά το 2020, έγιναν συνολικά 249 επιθεωρήσεις σε υποστατικά όπου παρασκευάζονται, αποθηκεύονται και διατίθενται διάφορα χημικά προϊόντα όπως σε καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου, υπεραγορές, καταστήματα παιχνιδιών, κοσμημάτων, ρούχων, ειδών βιβλιοπωλείου, βιομηχανίες παραγωγής και αποθήκευσης χημικών προϊόντων και σε άλλα υποστατικά με χημικά προϊόντα που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό ή σε επαγγελματίες.

Για έλεγχο των νομοθετικών περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών σε καταναλωτικά και επαγγελματικά προϊόντα λήφθηκαν από την Κυπριακή αγορά και ελέγχθηκαν δείγματα, μέσω χημικών αναλύσεων όπως κόλλες (γόμες) άμεσης δράσης «superglues» / επαγγελματικές κόλλες και αρωματικά χώρου, για την περιεκτικότητά τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο), παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας για την περιεκτικότητά τους σε φθαλικούς εστέρες (τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες), θερμικό χαρτί αποδείξεων για έλεγχο του περιεχομένου του σε δισφαινόλη Α και δερμάτινα προϊόντα για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε χρώμιο. Επιπρόσθετα, έγιναν δειγματοληψίες για τον έλεγχο της περιεκτικότητας χρωμάτων και βερνικιών σε πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs) και προϊόντων με ακραίο pH για έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας τους. Όλα τα μη συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίστηκαν στην Κυπριακή αγορά αποσύρθηκαν άμεσα και καταχωρήθηκαν στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κοινό ενημερώθηκε σχετικά μέσω Ανακοινώσεων του ΤΕΕ. Στο **Γράφημα 3-7 και τους Πίνακες 3.8 και 3.9 του Παραρτήματος (σελ. 62 και σελ. 63)** φαίνονται αναλυτικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επιθεωρήσεις για θέματα χημικών ουσιών και για τα δείγματα που λήφθηκαν.

Στο πλαίσιο συμμετοχής στην 7η Πανευρωπαϊκή εκστρατεία της Επιτροπής FORUM έγιναν έλεγχοι σε

15 εταιρείες, για 31 χημικές ουσίες σε σχέση με την ύπαρξη αριθμών Καταχώρισης REACH. Επίσης, στο πλαίσιο συμμετοχής στο 2ο Πιλοτικό Πρόγραμμα του FORUM για ελέγχους σε συνεργασία με τις Τελωνειακές αρχές ελέγχθηκαν 36 αντικείμενα για την παρουσία χημικών ουσιών, για τις οποίες ισχύουν περιορισμοί χρήσης και ελέγχθηκαν η επισήμανση, οι αριθμοί καταχώρισης και τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας σε 18 χημικά μείγματα.

Στο πλαίσιο συμμετοχής στην 8η Πανευρωπαϊκή εκστρατεία της Επιτροπής FORUM έγιναν 20 έλεγχοι σε χημικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά εξ αποστάσεως μέσω διαδικτυακών καταστημάτων. Οι έλεγχοι αφορούσαν την υποχρέωση αναγραφής των πληροφοριών επικινδυνότητας των διαφημιζόμενων προϊόντων.

Εντός του 2020 ξεκίνησε η διαδικασία επιβολής διοικητικών προστίμων όπως αυτή προέκυψε από την τροποποίηση του περί Χημικών Ουσιών Νόμου. Στο πλαίσιο αυτό επιβλήθηκαν 3 διοικητικά πρόστιμα σε εταιρείες για παράβαση των διατάξεων της περί Χημικών Ουσιών νομοθεσίας.

1.23.4. Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τμήματος με το Τμήμα Τελωνείων το 2020 έχουν απαντηθεί ή/και διερευνηθεί 32 υποθέσεις που αφορούσαν εισαγωγές χημικών προϊόντων. Η συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές στον έλεγχο των εισαγόμενων χημικών προϊόντων έχει ενισχυθεί σημαντικά με τη φυσική παρουσία Επιθεωρητή στο λιμάνι Λεμεσού, για ορισμένο χρονικό διάστημα κάθε εβδομάδα.

1.23.5. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+ (LIFE CHEREE)

Το 2020 συνεχίστηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+ (LIFE CHEREE: Chemicals Regulations Enforcement & Inspections Building Authority Capacity for REACH/CLP and SEVESO III Compliance) που είχε ξεκινήσει το 2016 με συντονιστή το Πολυτεχνείο Κρήτης και συμμετέχοντες φορείς το ΤΕΕ και το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) της Ελλάδας. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η προώθηση της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στις δύο χώρες, η εκπαίδευση των Επιθεωρητών των συμμετεχόντων φορέων και η τεχνική υποστήριξή τους στην επιτυχή εφαρμογή των Κανονισμών REACH/CLP και της Οδηγίας 2012/18/EU για την πρόληψη ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας από επικίνδυνες χημικές ουσίες - SEVESO III. Η διάρκεια του προγράμματος ήταν αρχικά 3,5 χρόνια, αλλά λόγω της πανδημίας επεκτάθηκε για ένα χρόνο ακόμα με λήξη τον Μάρτιο του 2021. Στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιούνται οι στόχοι όπως έχουν καθοριστεί στις διάφορες φάσεις.

1.23.6. Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ)

Το Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών αποτελεί θεσμοθετημένο νομοθετημένο Σώμα από το 2010 και συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πάνω σε

θέματα καλύτερης εφαρμογής της νομοθεσίας για χημικές ουσίες. Το Συμβούλιο αποτελείται από εκπροσώπους Δημοσίων Υπηρεσιών και εκπροσώπους διαφόρων Φορέων και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, Επαγγελματικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και Συνδέσμων Καταναλωτών). Το Συμβούλιο συνεδριάζει μία φορά το χρόνο και στη συνεδρία παρουσιάζονται οι διάφορες εκστρατείες που πραγματοποιούνται για την επίτευξη των στόχων του ΤΕΕ. Γίνεται, επίσης, ενημέρωση για τις τρέχουσες εξελίξεις σε σχέση με τις χημικές ουσίες και περαιτέρω συζήτηση για τους μελλοντικούς στόχους και προκλήσεις.

1.23.7. Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με άλλα Υπουργεία/Τμήματα σε θέματα που αφορούν χημικές ουσίες, οι Επιθεωρητές του ΤΕΕ συμμετέχουν ενεργά στις Επιτροπές αξιολόγησης προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Υγείας για αγορά χημικών προϊόντων, στο Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων (Τμήμα Γεωργίας), στη Συμβουλευτική Επιτροπή για την απονομή του Ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος Ecolabel (Τμήμα Περιβάλλοντος) και στην Εθνική Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Υγεία του Παιδιού (Υπουργείο Υγείας). Επίσης, το ΤΕΕ παρέχει στήριξη σε θέματα χημικών ουσιών σε άλλα Υπουργεία (Υπουργείο Άμυνας για θέματα χημικών όπλων, Υπουργείο Εσωτερικών για θέματα δομικών υλικών και Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για θέματα Προϊόντων Διπλής Χρήσης και Πρόδρομων Ουσιών).

1.23.8. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση

Κατά τη διάρκεια του 2020, το ΤΕΕ έλαβε ενεργά μέρος και στο μέτρο των δυνατοτήτων του, στις τηλεδιασκέψεις του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας του ECHA και των αρμόδιων Αρχών των Κρατών Μελών για τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς REACH και CLP. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, το ΤΕΕ παρακολούθησε τις διεθνείς προσπάθειες που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο των χημικών προϊόντων. Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων, υποβλήθηκαν, επίσης, η ετήσια έκθεση των Κυπριακών Καθοδηγητικών Γραφείων (Helpdesks) για την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών REACH και CLP και η έκθεση για την εφαρμογή των προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 649/2012 που αφορά τις εισαγωγές/εξαγωγές ορισμένων πολύ επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

1.24. Επικαιροποίηση Νομοθεσίας για θέματα του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Κατά το 2020 εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τα ακόλουθα νομοθετήματα:

1. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020 (Ν. 215(Ι)/2020).

2. Το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ιατρικές Εξετάσεις Εργοδοτουμένων Αναρριχητών σε Εργασίες σε Ύψος) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 30/2020).

3. Το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 548/2020).

4. Το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2020 (Έκδοση ή επανέκδοση Βεβαίωσης Εγγραφής Υποστατικών, Εγκαταστάσεων, Επιχειρήσεων και Χώρων Εργασίας) (Κ.Δ.Π. 62/2020).

5. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 282/2020).

6. Το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) (Τροποποιητικό) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 206/2020).

7. Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαίρας και Επικίνδυνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 285/2020).

8. Ο περί Χημικών Ουσιών Νόμος του 2020 (Ν. 119(Ι)/2020).

9. Οι περί Χημικών Ουσιών (Εφαρμογή των Αρχών Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 380/2020).

10. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του κανονισμού CLP) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 381/2020).

11. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του κανονισμού PIC) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 382/2020).

12. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 383/2020).

13. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις των άρθρων 3 έως 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/852) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 384/2020).

14. Ο περί της Σύμβασης της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Κυρωτικός) Τροποποιητικός Νόμος του 2020 (Ν.9 (ΙΙΙ)/2020).

Επιπρόσθετα, ετοιμάστηκε και εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ο «περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά

Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020, του οποίου εκκρεμεί η δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

1.25. Δράσεις ΤΕΕ για Αντιμετώπιση της Πανδημίας COVID-19

- Ετοιμασία από ΤΕΕ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και άλλους φορείς, Οδηγών/Ενημερωτικών Φυλλαδίων και Υγειονομικών Πρωτοκόλλων για τη Διαχείριση της Πανδημίας της COVID-19 και διοχέτευση του υλικού αυτού στο ευρύ κοινό, στις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις καθώς και σ' άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

- Δημιουργία ειδικής ενότητας για τον κορωνοϊό στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και συνεχής ενημέρωσή της.

- Διοργάνωση τηλεκπαίδευσης τον Μάιο 2020 160 λειτουργών του ΤΕΕ και άλλων Υπηρεσιών (Υφυπουργείο Τουρισμού, Υγειονομική Υπηρεσία, Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, Τμήμα Εργασίας, Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών, Υπηρεσία Θήρας & Πανίδας, Αστυνομία Κύπρου, Δημοτικοί Τροχονόμοι και Αστυνομίας Βρετανικών Βάσεων).

- Διοργάνωση τηλεκπαίδευσης τον Ιούνιο 2020 για τους Επιθεωρητές και τα μέτρα κατά του COVID-19.

- Προγραμματισμός και Συντονισμός επιθεωρήσεων σε Εργοτάξια και Επιχειρήσεις Λιανικού Εμπορίου, Μεγάλα Εμπορικά Κέντρα, Οίκους Ευγηρίας και άλλους χώρους εργασίας. Συνολικά από τις 4.5.2020 μέχρι τις 31.12.2020 πραγματοποιήθηκαν 28.479 επιθεωρήσεις και επιβλήθηκαν 198 κυρώσεις (Ειδοποιήσεις Απαγόρευσης Εργασιών και Εξώδικα). Από τις 28.479 επιθεωρήσεις, 24.741 έγιναν στο Λιανικό Εμπόριο κυρίως από τους Λειτουργούς άλλων Τμημάτων και Υπηρεσιών που στηρίζουν το ΤΕΕ. Ωστόσο, 3.738 επιθεωρήσεις από τις οποίες 3.352 έγιναν σε Εργοτάξια, 73 σε οίκους ευγηρίας και 313 επιθεωρήσεις σε άλλους χώρους εργασίας (π.χ. Μεταποίησης) έγιναν αποκλειστικά από Επιθεωρητές του ΤΕΕ.

- Συνεχής παρουσία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Κοινωνικής Δικτύωσης και ανάρτηση ανακοινώσεων.

- Επιτήρηση Αγοράς για Ατομικό Προστατευτικό Εξοπλισμό που πληροί τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας και ειδικότερα τη διαθεσιμότητα μασκών.

- Διαχείριση ερωτημάτων κοινού.

- Ετοιμασία σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA), νέου διαδικτυακού διαδραστικού εργαλείου εκτίμησης κινδύνου (OiRA) για τον COVID-19. Το OiRA COVID-19, εστιάζει αποκλειστικά στον εντοπισμό των κινδύνων

που προκύπτουν στους χώρους εργασίας λόγω του COVID-19 και έχει σχεδιαστεί ώστε να βοηθήσει στη διαχείριση των κινδύνων αυτών, προτείνοντας προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την ευημερία του κάθε εργαζόμενου. Το εργαλείο παρέχεται δωρεάν, είναι εύχρηστο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και οικονομικής δραστηριότητας, καθώς μπορεί να αποτελέσει μέρος της αναθεώρησης της γραπτής εκτίμησης των κινδύνων που πρέπει να διαθέτει ο εργοδότης.

- Σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, το ΤΕΕ πραγματοποίησε τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 2020 στοχευμένη εκστρατεία προώθησης του OiRA COVID-19, μέσα από την προβολή συγκεκριμένου βίντεο από τα τηλεοπτικά κανάλια και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την προβολή ραδιοφωνικού μηνύματος από όλους τους ραδιοφωνικούς σταθμούς Παγκύπριας εμβέλειας.

- Εκστρατεία διαφώτισης μέσω της τοποθέτησης συγκεκριμένου ενημερωτικού μηνύματος σε λεωφορεία σε όλη την Κύπρο καθώς και την έκδοση και διανομή μέσω ΤΕΕ και άλλων εμπλεκομένων Υπηρεσιών, καθοδηγητικών εντύπων.

- Ενημέρωση των Κοινωνικών Εταίρων και των Μελών του Παγκυπρίου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας για τις ενέργειες του ΤΕΕ.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

2.1. Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων

Η Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος και παρέχει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, ανάλογα με τον τύπο του Επιθεωρητέου Μηχανήματος.

Στον Πίνακα 3.10 (σελ. 64) του Παραρτήματος φαίνεται ανάλυση των 1.002 επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2020. **Στον Πίνακα 3.11 (σελ. 65) του Παραρτήματος** φαίνονται η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και ο αριθμός των επιθεωρήσεων που έγιναν το 2020 κατά κατηγορία μηχανήματος σε σύγκριση με το 2019.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών του 2012, έγιναν συνολικά 21 ειδικές επιθεωρήσεις. Συγκεκριμένα, το 2020 έγιναν επιθεωρήσεις στα υποστατικά 4 Συντηρητών Ανελκυστήρων και σε ανελκυστήρες που αυτοί συντηρούν, εξετάστηκαν 14 αιτήματα ιδιοκτητών ανελκυστήρα για

παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένης τεχνικής πρόνοιας των Κανονισμών και έγιναν 3 επιθεωρήσεις στο πλαίσιο διερεύνησης παραπόνων. Επίσης, εκδόθηκε 1 Ειδοποίηση Βελτίωσης για επικίνδυνο ανελκυστήρα. Η Μονάδα τηρεί στην ιστοσελίδα της επικαιροποιημένα το Μητρώο Εξουσιοδοτημένων Ελεγκτών Ανελκυστήρων και το Μητρώο Συντηρητών Ανελκυστήρων. Κατά το 2020 εγκρίθηκε 1 νέος Συντηρητής Ανελκυστήρων και 6 προσοντούχα πρόσωπα. Περαιτέρω, εντός του 2020 το προσχέδιο τροποποίησης των πιο πάνω Κανονισμών, στάλθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της διαδικασίας TRIS, για τυχόν τεχνικά σχόλια.

Κατά το 2020 ολοκληρώθηκε από τη Νομική Υπηρεσία ο νομοτεχνικός έλεγχος του προσχεδίου των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανυψωτικών Μηχανημάτων) Κανονισμών και το προσχέδιο των Κανονισμών προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Αντίστοιχα, το προσχέδιο των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Συστήματα Ρευστών) Κανονισμών τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

2.2. Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE

Η Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE εφαρμόζει την εναρμονιστική Κυπριακή νομοθεσία που μεταφέρει τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας (Κανονισμοί και Οδηγίες) για τα Μηχανήματα, τους Ανελκυστήρες, τους Εξοπλισμούς υπό Πίεση, τα Απλά Δοχεία Πίεσης, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), τις Συσκευές και τα Συστήματα Προστασίας που Προορίζονται για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες και την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους.

Η εποπτεία της αγοράς γίνεται από Επιθεωρητές του ΤΕΕ μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων, αλλά και μετά από πληροφορίες για μη συμμορφούμενα προϊόντα. Οι πληροφορίες συνήθως προέρχονται από το Τμήμα Τελωνείων, ή από παράπονα καταναλωτών, εργοδοτουμένων ή/και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων. Δειγματοληπτικοί έλεγχοι γίνονται σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων εποπτείας της Κυπριακής αγοράς. Στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, η Μονάδα διενέργησε επιθεωρήσεις σε ΜΑΠ στα σημεία εισόδου της Δημοκρατίας και σε υποστατικά όπου διατίθενται στην αγορά μάσκες προστασίας. Ειδικότερα, κατά το 2020 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 77 δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και 13 εξειδικευμένες επιθεωρήσεις για εξέταση αιτημάτων παρέκκλισης από τη βασική απαίτηση 2.2. των εναρμονιστικών Κανονισμών για τους ανελκυστήρες.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, η Μονάδα ετοίμασε και εφάρμοσε σχετικό Πρόγραμμα Εποπτείας της Αγοράς για το 2020, το οποίο αποτέλεσε μέρος του Εθνικού Προγράμματος που κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλάμβανε ανελκυστήρες, μηχανήματα, μέσα ατομικής προστασίας,

εξοπλισμό υπό πίεση και αεροθάλαμους.

Επίσης, σε συνεργασία με τις τελωνειακές Αρχές στο στάδιο της εισαγωγής προϊόντων στη Δημοκρατία, εντοπίστηκε μη συμμορφούμενος εξοπλισμός και λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση απαγορεύοντας τον εκτελωνισμό και τη διάθεση στην αγορά των προβληματικών προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό απαγορεύτηκε η εισαγωγή μασκών προστασίας, ηλεκτρικών ποδηλάτων και τρικύκλων, ξυλοσχιστικών μηχανημάτων κ.ά. Επίσης, μετά από πληροφόρηση από την Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή για μάσκες προστασίας και εξοπλισμούς υπό πίεση, λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση ή απαγορεύτηκε η διάθεση τους στην αγορά. Επίσης, επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο σε εγκαταστάτη ανελκυστήρα που διέθεσε στην αγορά μη συμμορφούμενο ανελκυστήρα και εκδόθηκε Ειδοποίηση Συμμόρφωσης για μη συμμορφούμενο εξοπλισμό υπό πίεση.

Στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, η Μονάδα έλαβε μέρος σε πρόγραμμα που χρηματοδοτήθηκε εξολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και περιλάμβανε δειγματοληψίες και εργαστηριακούς ελέγχους σε διαπιστευμένο εργαστήριο για μάσκες και γάντια προστασίας για έλεγχο της συμμόρφωσης, καθώς και ανταλλαγή εμπειριών για δράσεις εποπτείας της αγοράς μεταξύ κρατών μελών. Το πρόγραμμα συνεχίζεται και κατά το 2021. Επίσης, ολοκλήρωσε τη συμμετοχή της σε αντίστοιχο πρόγραμμα για τον έλεγχο της συμμόρφωσης ηλεκτρικών ποδηλάτων και ηλεκτρικών πατινιών και συμμετείχε, λόγω της πανδημίας, σε ευρωπαϊκή τηλεδιάσκεψη και συνέντευξη τύπου για τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Επίσης, επιθεωρητής της Μονάδας, με την ιδιότητα του ως Προέδρου της Ομάδας Διοικητικής Συνεργασίας (AdCo) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους ανελκυστήρες, παρείχε διαδικτυακά συνεισφορά στη διαμόρφωση του νέου νομοθετικού πλαισίου εποπτείας της αγοράς και των κοινών προγραμμάτων εποπτείας της αγοράς.

Επιπρόσθετα, η Μονάδα Ελέγχου Εξοπλισμών με Σήμανση CE ενημέρωσε το καταναλωτικό κοινό εκδίδοντας συνολικά 49 Ανακοινώσεις για επικίνδυνα προϊόντα και εξοπλισμούς που έχουν κυκλοφορήσει σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα οποία έγινε σχετική καταχώριση στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3. Μονάδα Ελέγχου Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου

Κατά το 2020 η Μονάδα Ελέγχου Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου του Κλάδου Μηχανημάτων και Εξοπλισμών δραστηριοποιήθηκε στην επιθεώρηση και έλεγχο της συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων και αποθηκεύσεων υγραερίου, των πρατηρίων υγραερίου κίνησης και των χώρων όπου μετατρέπονται, συντηρούνται, επιδιορθώνονται και ελέγχονται τα οχήματα που κινούνται με υγραέριο κίνησης. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας

Αποθήκευσης/Φύλαξης Υγραερίου, διεκπεραιώθηκαν 644 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύεται ή χρησιμοποιείται υγραέριο και 15 επιθεωρήσεις εκτός του πλαισίου αυτού. Οι Επιθεωρητές διερεύνησαν 27 παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου. Ακόμη, έγιναν 21 έλεγχοι σε οχήματα τύπου καντίνας, τα οποία χρησιμοποιούν υγραέριο και στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων σχετικά με την υγραεριοκίνηση, επιθεωρήθηκαν 16 μηχανουργεία μετατροπής οχημάτων και πρατήρια πετρελαιοειδών με δεξαμενή υγραερίου κίνησης. Στον **Πίνακα 3.12 του Παραρτήματος (σελ. 65)** φαίνεται σχετική ανάλυση των 723 επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία.

Επίσης, Επιθεωρητές της Μονάδας παρείχαν τεχνική καθοδήγηση σε θέματα ερμηνείας της νομοθεσίας για το υγραέριο σε εγκαταστάτες υγραερίου και εισαγωγείς εξοπλισμού που χρησιμοποιεί υγραέριο. Επίσης, καθόρισαν όρους για αναπτύξεις που θα αποθηκεύουν μεγάλες ποσότητες υγραερίου και για νέα πρατήρια υγραερίου κίνησης.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου για το υγραέριο, ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση για την τροποποίηση των Κωδίκων Πρακτικής για το υγραέριο που αφορούν τις μικρές και τις μεγάλες εγκαταστάσεις υγραερίου. Τα σχόλια που λήφθηκαν έτυχαν αξιολόγησης και ξεκίνησε η ενσωμάτωσή τους στα κείμενα των Κωδίκων. Επίσης, στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων, ξεκίνησε η συζήτηση των νέων Κανονισμών που ρυθμίζουν τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων και αποθηκεύσεων υγραερίου με ανάθεση των τεχνικών ελέγχων στο ιδιωτικό τομέα και τη λειτουργία ενός Συστήματος Έγκρισης και Ελέγχου αυτών.

2.4. Ακτινοπροστασία και Πυρηνική Ασφάλεια (Α&ΠΑ)

Η Υπηρεσία Ελέγχου (ΥΠΕΛ) λειτουργεί εντός του ΤΕΕ, με βάση την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας νομοθεσία.

2.4.1. Αναθεώρηση και Βελτίωση Νομοθετικού Πλαισίου Α&ΠΑ

Σε συνέχεια της έναρξης ισχύος του βασικού Νόμου και των σχετικών Κανονισμών για ακτινοπροστασία και πυρηνική και ραδιολογική ασφάλεια και προστασία τον Δεκέμβριο του 2018, το 2020 συνεχίστηκε η εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφάλειας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες, σε συμμόρφωση και με τα πρότυπα ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) GSR Part 1 και GSR Part 3.

Το 2020 εγκρίθηκαν ή/και δημοσιεύθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας

και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για την Ακτινοπροστασία των Μελών του Κοινού) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 20/2020).

2. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για την Ταξινόμηση σε Ελεγχόμενες και Επιβλεπόμενες Περιοχές) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 21/2020).

3. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με τον ρόλο, την ανάθεση καθηκόντων και τις πρακτικές για τις οποίες απαιτείται ο διορισμός υπεύθυνου ακτινοπροστασίας από την επιχείρηση ή τον εργοδότη) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 22/2020)

4. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με τον Καθορισμό και την Εφαρμογή Διαγνωστικών Επιπέδων Αναφοράς για Ακτινοδιαγνωστικές Εξετάσεις) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 23/2020).

5. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με την Ατομική Ακτινολογική Παρακολούθηση) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 24/2020).

6. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Γενικοί Όροι για Έγκριση μέσω Καταχώρησης για Κτηνιατρικές Ακτινοδιαγνωστικές Πρακτικές) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 51/2020)

7. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές για έγκριση μέσω καταχώρησης για πρακτικές με γεννήτριες ακτινοβολίας που χρησιμοποιούνται για μη-ιατρική απεικονιστική έκθεση και λειτουργούν με διαφορά δυναμικού μικρότερη από 200 kV, εξαιρουμένων των πρακτικών υπολογιστικής τομογραφίας) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 390/2020).

8. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με την Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης από την Επιχείρηση ή τον Εργοδότη) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 427/2020).

9. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για τη Διεξαγωγή Εκτίμησης των Κινδύνων) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 428/2020).

10. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας

και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για την Εφαρμογή Τοπικών Κανόνων, την Επίβλεψη των Ταξινομημένων Περιοχών και την Εφαρμογή Πρόσθετων Απαιτήσεων για Ταξινομημένες Περιοχές) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 459/2020).

11. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Γενικοί Όροι για Έγκριση μέσω Καταχώρησης για Πρακτικές με κλειστές ραδιενεργές πηγές Κατηγορίας 5) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 584/2020).

12. Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Γενικοί Όροι για Έγκριση μέσω Καταχώρησης για πρακτικές με ανοικτές ραδιενεργές πηγές με ανώτατη συνολική ετήσια συγκέντρωση ενεργότητας τα 100 MBq για σκοπούς εργαστηριακών (in vitro) ιατρικών ή μη ιατρικών εφαρμογών) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 585/2020).

Παράλληλα, η ΥΠΕΛ εργάστηκε εντατικά το 2020 για τη διαμόρφωση προσχεδίων νομοθετικών κειμένων που αφορούν τη ρύθμιση του ζητήματος των ειδοποιήσεων εξώδικης ρύθμισης και της ασφαλούς και προστατευμένης μεταφοράς ραδιενεργών υλικών, τα οποία αναμένεται να υιοθετηθούν το 2021.

2.4.2. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου (Αδειοδότηση, Επιθεώρηση και Έλεγχος συμμόρφωσης) Α&ΠΑ και Τήρηση αρχείων

Το 2020 διεξάχθηκαν από την ΥΠΕΛ 157 επιθεωρήσεις που περιλάμβαναν και μετρήσεις σε χώρους εργασίας, ιατρικά κέντρα και άλλα υποστατικά όπου διεξάγονται πρακτικές με ιονίζουσες ή μη ιονίζουσες ακτινοβολίες. Από τις επιθεωρήσεις διαπιστώνεται ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται γενικά με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και τους όρους των εγκρίσεων. Η κυριότερη αδυναμία που καταγράφεται από τις επιθεωρήσεις είναι η παράλειψη διενέργειας συστηματικών ποιοτικών ελέγχων σε ακτινολογικά κέντρα τουλάχιστον μία φορά ανά έτος. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν 4 συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής Αδειοδότησης, παραχωρήθηκαν 40 εγκρίσεις για διεξαγωγή πρακτικών με ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και 50 εγκρίσεις σε επιχειρήσεις για εισαγωγή / εξαγωγή / αποστολή κλειστών ή ανοικτών ραδιενεργών πηγών. Επιπρόσθετα, χορηγήθηκαν 218 πιστοποιητικά σχετικά με τα επίπεδα ραδιενέργειας σε ανακυκλώσιμα μέταλλα, συσσωρευτές, ζωοτροφές, τρόφιμα και ποτά για σκοπούς εξαγωγής σε διάφορες χώρες και 10 αναγνωρίσεις σε εμπειρογνώμονες για την παροχή υπηρεσιών Α&ΠΑ σε επιχειρήσεις.

Η ΥΠΕΛ συνέχισε το 2020 την επικαιροποίηση του Εθνικού Αρχείου Πηγών και Πρακτικών με Ιονίζουσες Ακτινοβολίες, του Εθνικού Αρχείου Ατομικής Δοσιμετρίας εργαζομένων με ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και του Αρχείου Ραδιενεργών Αποβλήτων και Πηγών για τις οποίες δεν

προνοείται περαιτέρω χρήση (disused sources).

2.4.3. Βελτίωση Οργάνωσης και Ενίσχυση Συστήματος Α&ΠΑ στην Κύπρο

Το 2020 συνεχίστηκε η υλοποίηση του πλάνου δράσης που ετοίμασε η ΥΠΕΛ για την τετραετία 2017 - 2020, ως αποτέλεσμα των ευρημάτων, εισηγήσεων και συστάσεων της διεθνούς αξιολόγησης από ομότιμους (peer review) του νομοθετικού συστήματος και της αρμόδιας Αρχής Α&ΠΑ της Κύπρου που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2017.

Το 2020 εκδόθηκαν δύο έντυπα για ενημέρωση του κοινού, ένα σε θέματα ακτινοπροστασίας του κοινού από πρακτικές πυρηνικής ιατρικής και ένα αναφορικά με την ακτινοπροστασία των εγκύων.

Το 2020 συνεχίστηκε η επικαιροποίηση των 6 θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται στην πλατφόρμα πληροφόρησης του ΔΟΑΕ “Radiation Safety Information Management System” (RASIMS).

Τέλος, ξεκίνησε η υλοποίηση δύο εθνικών προγραμμάτων της Κύπρου με τον ΔΟΑΕ για την τετραετία 2020 - 2023 με σκοπό την αναβάθμιση των δυνατοτήτων εμπλεκόμενων υπηρεσιών και του συστήματος ραδιολογικής ασφάλειας και διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων και των εκτός χρήσης πηγών στην Κύπρο.

2.4.4. Παρακολούθηση Επιπέδων Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας

Το 2020 συνεχίστηκε η παρακολούθηση, οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στον αέρα, το έδαφος, τα νερά, το θαλάσσιο περιβάλλον, τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, σε δείγματα εδάφους από τις εργασίες ανεύρεσης υδρογονανθράκων, τα οικοδομικά υλικά και σε διάφορα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους και το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών.

Το τηλεμετρικό δίκτυο παρακολούθησης της περιβαλλοντικής ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος, διαθέτει επτά σταθερούς τοπικούς σταθμούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας, ένα φορητό φασματοσκοπικό σταθμό μέτρησης γ-ραδιοϊσοτόπων και ένα σταθερό αυτόματο φασματοσκοπικό σταθμό (aerosol) μέτρησης ολικής α-ακτινοβολίας, ολικής β-ακτινοβολίας και γ-ραδιοϊσοτόπων. Το τηλεμετρικό δίκτυο είναι επίσης συνδεδεμένο με το δίκτυο επείγουσας πληροφόρησης EURDEP της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Μέσω του δικτύου αυτού, η πληροφόρηση αποστέλλεται επίσης και στην αντίστοιχη βάση ραδιολογικών δεδομένων IRMIS του ΔΟΑΕ. Το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα, περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής

στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων γ-ραδιοϊσοτόπων στην ατμόσφαιρα.

Το 2020 συνάφθηκε νέο συμβόλαιο καλής λειτουργίας και συντήρησης του τηλεμετρικού δικτύου με ιδιωτικό πάροχο υπηρεσιών για την περίοδο 2021 - 2025 και νέο πρωτόκολλο συνεργασίας με το Γενικό Χημείο του Κράτους για υποστήριξη σε μετρήσεις ραδιενέργειας για την περίοδο 2021 - 2023. Επίσης, το 2020 η ΥΠΕΛ ρύθμισε με το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών το θέμα της υποστήριξης της ΥΠΕΛ με δειγματοληψίες στη θάλασσα.

Το 2020 η ΥΠΕΛ συνέχισε την υλοποίηση τριετούς σύμβασης με Ανάδοχο με σκοπό τη διερεύνηση των συγκεντρώσεων ραδονίου σε κατοικίες, σχολεία, δημόσια κτίρια, άλλους εργασιακούς χώρους και χώρους ειδικού ενδιαφέροντος και την αποτύπωση των μετρήσεων σε ψηφιακό χάρτη της Κύπρου.

Επίσης, τον Σεπτέμβριο 2020, στάλθηκε στην τράπεζα πληροφοριών REM (Radioactivity Environmental Monitoring) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η έκθεση της Κύπρου με δεδομένα περιβαλλοντικής ραδιενέργειας για το 2019.

2.4.5. Ειδικό Εθνικό Σχέδιο ΗΛΕΚΤΡΑ για Ετοιμότητα και Απόκριση σε Πυρηνικά / Ραδιολογικά Περιστατικά

Το 2020 συνεχίστηκε η υλοποίηση δράσεων για αναβάθμιση του συστήματος ετοιμότητας για αντιμετώπιση ραδιολογικών/πυρηνικών περιστατικών μέσω της εφαρμογής του Ειδικού Εθνικού Σχεδίου ΗΛΕΚΤΡΑ. Η ΥΠΕΛ εξοπλίστηκε το 2020 με μια πρόσθετη δειγματοληπτική αντλία χαμηλής ροής σωματιδίων στην ατμόσφαιρα για τις ανάγκες του Σχεδίου ΗΛΕΚΤΡΑ, ενώ τον Σεπτέμβριο του 2020 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή άσκηση στο πλαίσιο του Σχεδίου αυτού, με την συμμετοχή διάφορων εμπλεκομένων υπηρεσιών και διεθνών οργανισμών.

Η ΥΠΕΛ συμμετείχε το 2020 σε ασκήσεις ετοιμότητας και απόκρισης του ΔΟΑΕ (ConvEx) και της ΕΕ (ECUREX) και σε διάφορες σχετικές με το θέμα συναντήσεις.

2.4.6. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων στην Κύπρο

Το 2020 συνεχίστηκε η υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ασφαλούς και Υπεύθυνης Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων που εγκρίθηκε από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το 2015. Το εθνικό αρχείο ραδιενεργών αποβλήτων και κλειστών ραδιενεργών πηγών, για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση (disused sources), επικαιροποιείται σε συνεχή βάση όποτε υπάρχει μεταβολή. Το 2020 η ΥΠΕΛ, με την συνεργασία του ΔΟΑΕ, πέτυχε τον επαναπατρισμό αριθμού ιστορικών κλειστών ραδιενεργών πηγών υψηλής ισχύος, για τις οποίες δεν προβλεπόταν περαιτέρω χρήση, και συνέχισε την προσπάθεια εύρεσης λύσεων τελικής διάθεσης κλειστών ραδιενεργών πηγών για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση και

τυχόν νέων τέτοιων πηγών. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι προετοιμασίες για τη διεθνή αξιολόγηση από ομότιμους του εθνικού πλαισίου διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων ARTEMIS που είχε οριστεί για τον Οκτώβριο του 2020, αλλά λόγω της πανδημίας μετατέθηκε για το 2021.

2.4.7. Συμβούλιο Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας (ΣΑΠΑ)

Λόγω της πανδημίας δεν κατέστη δυνατή η σύγκληση του ΣΑΠΑ εντός του 2020. Πραγματοποιήθηκε 3 φορές διαβούλευση σε προσχέδια κωδίκων πρακτικής, προτύπων ή προδιαγραφών με ηλεκτρονική αλληλογραφία

2.4.8. Ενίσχυση της Διεθνούς Συνεργασίας σε θέματα Α&ΠΑ (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΔΟΑΕ, Διεθνείς Οργανισμοί ή άλλες χώρες) – Περιφερειακά Προγράμματα ΔΟΑΕ

Η ΥΠΕΛ συμμετείχε διαδικτυακά σε διάφορες συναντήσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ (ENSREG, EURATOM Art. 31 GoE, EURATOM Art. 35/36, ECURIE/EURDEP), άλλων Ευρωπαϊκών οργάνων (HERCA, WENRA) και του ΔΟΑΕ (IEC, ITDB, TC). Συμμετείχε, επίσης, διαδικτυακά ή με φυσική παρουσία σε διάφορες συναντήσεις, μεταξύ των οποίων η Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ, και η Διεθνής Διάσκεψη για την Πυρηνική Προστασία (International Conference on Nuclear Security, ICONS) στις οποίες και αναγνώστηκε Εθνική Δήλωση που ετοίμασε η ΥΠΕΛ, καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες για την πυρηνική προστασία (security), τους Χημικούς, Βιολογικούς, Ραδιολογικούς και Πυρηνικούς παράγοντες και την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας. Επίσης, απέστειλε πληροφορίες και απάντησε σε σειρά ερωτηματολογίων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον ΔΟΑΕ σχετικά με θέματα Α&ΠΑ και προστασίας.

Το 2020 η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα του Τμήματος Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος Α&ΠΑ και προστασίας και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου. Στο πλαίσιο των πιο πάνω προγραμμάτων 50 λειτουργοί περίπου από την ΥΠΕΛ και από άλλες Υπηρεσίες και φορείς συμμετείχαν σε διαδικτυακές κυρίως συναντήσεις του ΔΟΑΕ και εκπαιδεύτηκαν σε σχετικά θέματα. Το οικονομικό όφελος για την Κύπρο από την συμμετοχή Κυπρίων λειτουργών στις πιο πάνω συναντήσεις το 2020 υπολογίζεται στις €100.000 περίπου. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ, η ΥΠΕΛ προχώρησε το 2020 στη φιλοξενία και διοργάνωση τριών συναντήσεων στην Κύπρο, δυο για θέματα πυρηνικής προστασίας (nuclear security detection architecture and transport security) και μία για ραδιολογική εγκληματολογία (radiological crime scene management). Τέλος, το 2020 συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής της μεταξύ τους διμερούς συμφωνίας.

2.5. Έλεγχος της Αέριας Βιομηχανικής Ρύπανσης

2.5.1. Αδειοδότηση

Κατά τη διάρκεια του 2020, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας και των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) νομοθεσιών, συνέχισαν τη λειτουργία τους οι αρμόδιες Τεχνικές Επιτροπές (για την Προστασία της Ατμόσφαιρας και για την Προστασία του Περιβάλλοντος αντίστοιχα), στις οποίες, εκτός από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετέχουν άλλα πέντε Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου. Οι Επιτροπές αυτές, οι οποίες προεδρεύονται από Επιθεωρητή του ΤΕΕ εξέτασαν 1 αίτηση για χορήγηση Άδειας Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και 3 αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών.

Μετά από εισήγηση της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία της Ατμόσφαιρας, χορηγήθηκε 1 Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από τον Διευθυντή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Επίσης, μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χορήγησε 1 Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών σε εγκατάσταση εκτύπωσης σε χαρτί και 6 Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών σε στεγνοκαθαριστήρια, με βάση σχετικούς γενικούς όρους λειτουργίας. Επιπλέον, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος χορήγησαν από κοινού 2 Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών σε άλλες εγκαταστάσεις. Επιπρόσθετα, ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με βάση γενικούς όρους λειτουργίας, χορήγησε 12 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. **Στον Πίνακα 3.13 (σελ. 66) του Παραρτήματος** φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων, στις οποίες χορηγήθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών κατά το 2020.

2.5.2. Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις

Το 2020 συνεχίστηκε το πρόγραμμα επιθεωρήσεων δίδοντας προτεραιότητα στη συστηματική παρακολούθηση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες λόγω της φύσης των διεργασιών και της χωροθέτησής τους ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Κατά τη διάρκεια του 2020 διενεργήθηκαν 44 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, 30 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, κ.λπ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς, 27 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στους περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμους, 15 επιθεωρήσεις για έλεγχο μεσαίου μεγέθους εγκαταστάσεων καύσης και 3 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που

υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων.

Απαντήθηκαν, επίσης, 15 ερωτήματα Βουλευτών, του κοινού και της Επιτρόπου Διοίκησης.

Το 2020 έγιναν 18 σειρές μετρήσεων συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων από ιδιωτικό οργανισμό για λογαριασμό του ΤΕΕ μέσω αγοράς υπηρεσιών. Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν, επίσης, από τους Επιθεωρητές του ΤΕΕ μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών και ελέγχου των 381 ετήσιων εκθέσεων που υποβλήθηκαν από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων.

Κατά το 2020 καταχωρήθηκε μία νέα ποινική υπόθεση για παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης, εκδόθηκαν, 48 Ανακοινώσεις για ενημέρωση του κοινού σχετικά με παραλαβή αιτήσεων για χορήγηση Αδειών Εκπομπής Αέριων Αποβλήτων και Αδειών Βιομηχανικών Εκπομπών και για δημοσίευση νέων νομοθεσιών.

2.5.3. Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)

Με βάση τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Κύπρου για αποστολή περιβαλλοντικών στοιχείων, το ΤΕΕ απέστειλε το 2020 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις εκθέσεις με τα στοιχεία που αφορούν την Κύπρο για το 2018 και το 2019. Το Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων της Κύπρου που έχει αναπτυχθεί αποτελείται από ιστοσελίδα (http://www.prtr.dli.mlsi.gov.cy) και εξειδικευμένη βάση δεδομένων, στην οποία καταχωρούνται με διαδικτυακό τρόπο περιβαλλοντικά δεδομένα από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα στο κοινό να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση. Παράλληλα μειώθηκε η γραφειοκρατία και το συνεπαγόμενο διοικητικό κόστος, αφού οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων έχουν τη δυνατότητα διαδικτυακής υποβολής μίας μόνο έκθεσης με περιβαλλοντικά δεδομένα ταυτόχρονα και στα δύο αρμόδια Τμήματα, το ΤΕΕ και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

2.5.4. Νέα Νομοθεσία για Αέρια Βιομηχανική Ρύπανση

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 έως 2020 εκδόθηκαν τα πιο κάτω Νομοθετήματα:

(α) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020 (Ν. 97(Ι)/2020).

(β) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Νέες Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 143/2020).

(γ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Παραγωγής και Συσκευασίας Φαρμάκων) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 484/2020).

(δ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Ξυλείας) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 485/2020).

(ε) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Βαφής και Επεξεργασίας Ξυλείας) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 486/2020).

(στ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Παραγωγής Βαφών, Βερνικιών, Μελανιών και Άλλων Επικαλυπτικών Υλικών) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 487/2020).

(ζ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 546/2020).

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016 εκδόθηκαν τα πιο κάτω Διατάγματα:

(α) Το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Έντυπο Αίτησης για Χορήγηση Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών – Χρήση Οργανικών Διαλυτών) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 144/2020).

(β) Το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 588/2020).

Επιπλέον, έχουν αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο το προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2020» και το προσχέδιο Διατάγματος με τίτλο «Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του Νόμου) Διάταγμα του 2020».

Επιπρόσθετα έχουν τεθεί σε δημόσια διαβούλευση τα προσχέδια νόμου με τίτλο «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 202x» και «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 202x» και το προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Πρόληψη και Μείωση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από Αμίαντο) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 202x».

2.6. Ποιότητα Ατμοσφαιρικού Αέρα

2.6.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Το ΤΕΕ συνέχισε και κατά το 2020 τις μετρήσεις παρακολούθησης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορα σημεία στην Κύπρο, όπως φαίνεται στον χάρτη στην **Εικόνα 3-1 (σελ. 67)**. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη χρήση εννέα Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ρύπων: Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου (NO, NO_2, NO_x), Όζοντος (O_3), Διοξειδίου του Θείου (SO_2), Μονοξειδίου του Άνθρακα (CO), Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ ή PM-Particulate Matter) (σκόνης) και Βενζολίου (C_6H_6). Επιπρόσθετα, στους Σταθμούς παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως η κατεύθυνση του ανέμου, η ταχύτητα του ανέμου, η θερμοκρασία περιβάλλοντος, η σχετική υγρασία, η ατμοσφαιρική πίεση και η ηλιακή ακτινοβολία. Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στην **Εικόνα 3-2 (σελ. 67)**. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμμικά (on-line), μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν 3 Δημαρχεία και μέσω 4 τηλεοπτικών σταθμών Παγκύπριας εμβέλειας κατά τη διάρκεια του κεντρικού νυκτερινού δελτίου ειδήσεων. Επίσης, το δελτίο ποιότητας αέρα δημοσιεύει στην αγγλική γλώσσα η ημερήσια εφημερίδα Cyprus Mail. Σημειώνεται ότι, το ΤΕΕ από το 2017 λειτουργεί εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα με σκοπό την άμεση ενημέρωση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων. Μέσω της εφαρμογής αυτής, ο επισκέπτης έχει πρόσβαση στην ενημέρωση για την ποιότητα του αέρα, σε πραγματικό χρόνο, με τα χρώματα του επιπέδου ρύπανσης σε χάρτη της Κύπρου και με συγκεντρώσεις των ρύπων για κάθε σταθμό μέτρησης.

2.6.2. Επεισόδια Σκόνης

Κατά το 2020 παρατηρήθηκαν επεισόδια μεταφοράς σκόνης από τις άνυδρες περιοχές (ερήμους) της Βορείου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής. Το 2020 εκδόθηκαν 14 Ανακοινώσεις για υψηλές συγκεντρώσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ) στην ατμόσφαιρα της Κύπρου με σκοπό την προειδοποίηση του κοινού και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού (παιδιά, ηλικιωμένοι και ασθενείς) και των εργαζομένων που απασχολούνται σε ανοικτούς χώρους.

2.6.3. Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων

Οι μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ) συνεχίστηκαν και το 2020 με ειδικά φίλτρα σε δειγματοληπτικές συσκευές σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Από τις δειγματοληψίες, αρχικά, υπολογίζονται οι συγκεντρώσεις $ΑΣ_{10}$ και $ΑΣ_{2,5}$ και στη συνέχεια πραγματοποιούνται χημικές αναλύσεις των φίλτρων σε εξειδικευμένα αναλυτικά εργαστήρια για προσδιορισμό της συγκέντρωσης

βαρέων μετάλλων (As, Cd, Ni, Hg, Pd), άλλων μετάλλων (Al, Fe, Cu, Zn, Mn, Ti, Cr, V), ιόντων (Cl^-, Br^-, $SO4^{2-}$, $PO4^{3-}$, $NO3^-$, Na^+, K^+, $NH4^+$, Mg^{2+}, Ca^{2+}) και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (PAHs) που περιέχονται στα ΑΣ.

2.6.4. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων

Η παρούσα Έκθεση αναφέρεται στα αποτελέσματα των μετρήσεων του 2019, επειδή, τόσο η διαδικασία επικύρωσης των μετρήσεων (ωριαίων, ημερήσιων) όσο και η χημική ανάλυση των φίλτρων συλλογής αιωρούμενων σωματιδίων είναι επίπονες και χρονοβόρες διαδικασίες με αποτέλεσμα εντός του 2020 να έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία των μετρήσεων του 2019.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων, στις περιοχές που πραγματοποιούνται μετρήσεις, δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσοτέρων ρύπων, όπως του διοξειδίου του θείου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου και των οξειδίων του αζώτου, του βενζολίου, των βαρέων μετάλλων και του βενζο(α)πυρενίου, ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές που καθορίζονται στην Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Εξαίρεση αποτελούν οι συγκεντρώσεις του Όζοντος και των Αιωρούμενων Σωματιδίων όπου παρατηρείται υπέρβαση των οριακών τιμών.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάζονται στα **Γραφήματα 3-8 μέχρι 3-12 (σελ. 68 - 71) του Παραρτήματος**. Συγκεκριμένα, στο **Γράφημα 3-8** παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές συγκέντρωσης ρύπων στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας, από το 2000 μέχρι και το 2019, όπου παρατηρείται μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των ρύπων NO_2, CO και SO_2. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, την εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη και τον περιοδικό έλεγχο οχημάτων.

Στο Γράφημα 3-9 (σελ. 68) του Παραρτήματος παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε τρεις αντιπροσωπευτικές περιοχές (υποβάθρου, κατοικημένη περιοχή και περιοχή αυξημένης κυκλοφοριακής κίνησης). Οι σχετικές υπερβάσεις της τιμής στόχου οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, όπου οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ηλιακή ακτινοβολία συμβάλλουν στη δημιουργία του και στη διασυνοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του Όζοντος και των πρόδρομων ουσιών από την Ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη.

Στο **Γράφημα 3-10 (σελ. 69)** παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{10}$) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας - Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ) για τα έτη 2010 έως 2019. Οι ετήσιες μέσες τιμές σε ορισμένες πόλεις συνεχίζουν να υπερβαίνουν την ετήσια οριακή τιμή ($40 μg/m^3$). Παρά τις υπερβάσεις, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή μείωση στη συγκέντρωση $ΑΣ_{10}$. Οι υπερβάσεις της οριακής τιμής Αιωρούμενων Σωματιδίων που παρατηρήθηκαν οφείλονται σε

ανθρωπογενείς και σε φυσικές πηγές. Οι ανθρωπογενείς πηγές είναι οι εκπομπές από καύσεις (οχήματα, βιομηχανία και θέρμανση) και οι φυσικές πηγές είναι η αερομεταφερόμενη σκόνη από τις ερήμους της Βορείου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής και το θαλάσσιο άλας.

Στο **Γράφημα 3-11 (σελ. 70) του Παραρτήματος** παρουσιάζεται ο αριθμός των υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής συγκέντρωσης $ΑΣ_{10}$ (50 μg/m^3) στους κυκλοφοριακούς σταθμούς. Κατά το 2019, στους σταθμούς Λευκωσίας και Λεμεσού ο αριθμός των υπερβάσεων υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των 35 ανά έτος. Σημειώνεται ότι μετά από την αφαίρεση του αριθμού των υπερβάσεων που εντοπίζεται ότι οφείλονται σε φυσικές πηγές (αερομεταφερόμενη σκόνη και θαλάσσιο άλας) ο αριθμός των υπερβάσεων είναι μικρότερος των 35 σε όλους τους κυκλοφοριακούς σταθμούς.

Στο **Γράφημα 3-12 (σελ. 71) του Παραρτήματος** παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{2,5}$) στους Οικιστικούς Σταθμούς και τον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας - Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ). Οι μετρήσεις των Οικιστικών Σταθμών των τριών τελευταίων χρόνων (2017 - 2019) χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του Δείκτη Μείωσης της Έκθεσης (ΔΜΕ). Ο ΔΜΕ που προκύπτει είναι 15,13 μg/m^3. Με βάση τη σχετική νομοθεσία, ο εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης σε σωματίδια $ΑΣ_{2,5}$ για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, για το έτος 2020, καθορίζεται στα 18 μg/m^3.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερβάσεων, ειδικά για τα $ΑΣ_{10}$, αλλά και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά και τους άλλους ρύπους, το ΤΕΕ ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για τη Βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πρόοδος υλοποίησης του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το ΤΕΕ ως αρμόδια Αρχή, μέσω Τεχνικής Επιτροπής που προνοείται στη σχετική νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, του Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου. Το 2019, πραγματοποιήθηκε συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής στις 13.6.2019 κατά την οποία παρουσιάστηκε η πρόοδος υλοποίησης των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης και αναθεωρήθηκε ο πίνακας μέτρων. Παράλληλα, συνεχίστηκε η έρευνα για τον εντοπισμό των πηγών προέλευσης των $ΑΣ_{10}$ με χημικές αναλύσεις, για να καθοριστεί το ποσοστό συνεισφοράς των φυσικών πηγών, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά μέτρα για τη μείωση των ανθρωπογενών πηγών.

2.6.5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα

Το ΕΕΑ διαπιστεύτηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025 από τις 6.6.2013 και για τέσσερα έτη. Η επιτήρηση για τη

συμμόρφωση σύμφωνα με το πρότυπο γίνεται ετησίως. Στις 19 και 20.6.2017 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η επαναξιολόγηση όλου του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας από τον ΚΟΠΠ και η Διαπίστευση του Εργαστηρίου και του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα ανανεώθηκε για τέσσερα χρόνια με ετήσιες επιτηρήσεις. Επιπλέον, στις 2 και 3.12.2019 το Εργαστήριο και το Δίκτυο Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα επιθεωρήθηκε με επιτυχία με το αναθεωρημένο πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025:2017. Το ΕΕΑ λαμβάνει μέρος σε υποχρεωτικούς διεργαστηριακούς ελέγχους στο Κοινό Ερευνητικό Κέντρο (Ίσπρα – Ιταλία) της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάθε τρία χρόνια, όπως προνοεί η σχετική Οδηγία της ΕΕ για την Ποιότητα του Αέρα. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν σε όλες τις μεθόδους μέτρησης με τα όργανα του Τμήματος των διαφόρων ατμοσφαιρικών ρύπων για τους οποίους πραγματοποιούνται μετρήσεις.

2.6.6. Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αέριων Ρύπων

Το ΤΕΕ, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2020 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτόκολλων της. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2020 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2018 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης. Στον **Πίνακα 3.14 (σελ. 72)** και στα **Γραφήματα 3-13 (σελ. 73) μέχρι 3-19 του Παραρτήματος** φαίνονται αναλυτικά, κατά δραστηριότητα, οι συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2018.

2.6.7. Νέα Νομοθεσία για Ποιότητα Αέρα

Κατά το 2020 εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τα ακόλουθα νομοθετήματα:

1. Ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020 (Ν. 20(Ι)/2020)

2. Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Μείωση των Εθνικών Εκπομπών Ορισμένων Ατμοσφαιρικών Ρύπων) Κανονισμοί του 2020 (Κ.Δ.Π. 83/2020)

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (πίνακες, σχήματα, γραφήματα, εικόνες)

Σχήμα 3-1: Οργανόγραμμα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας 2020

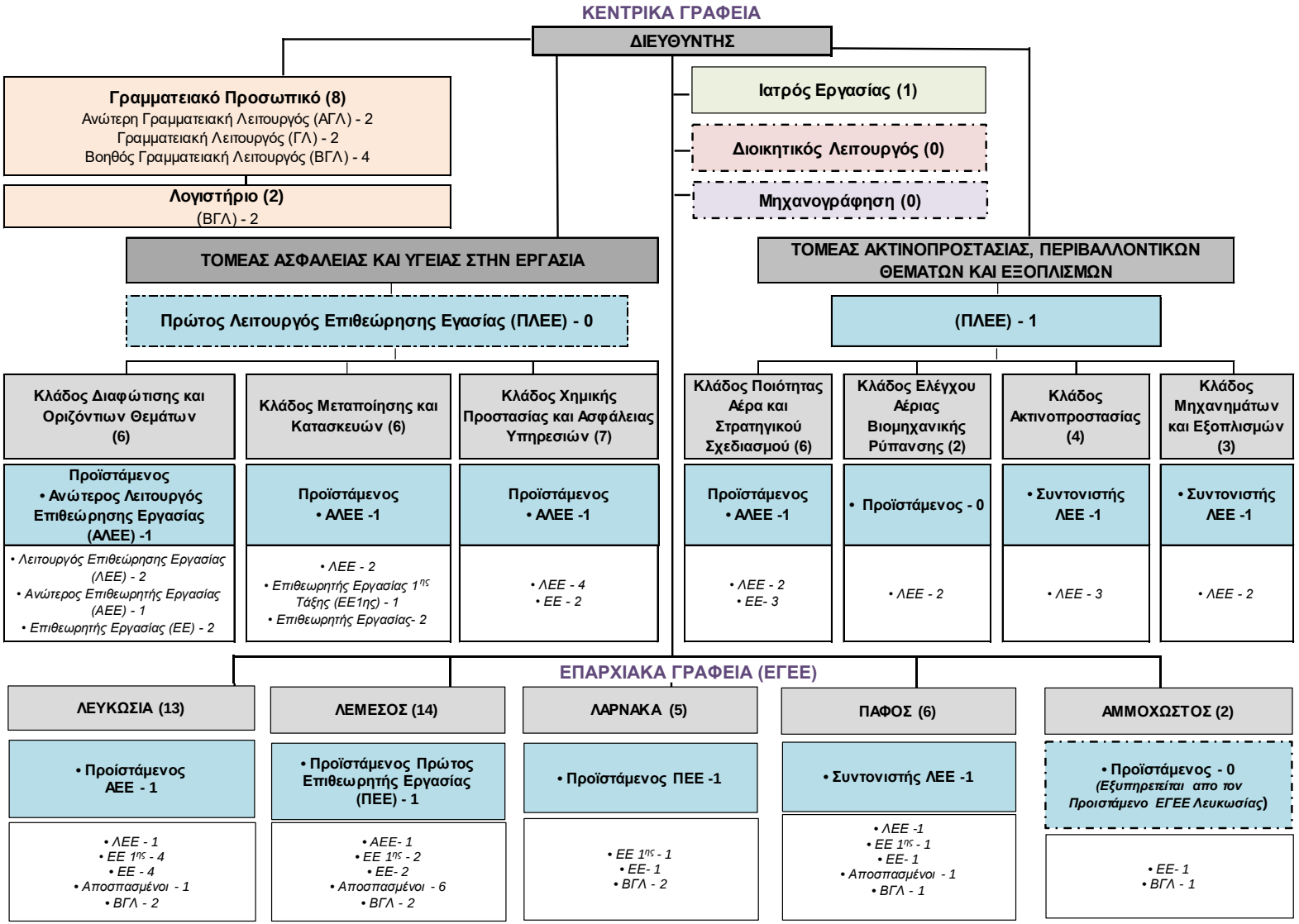

Θέσεις Μόνιμου προσωπικού βάσει Προϋπολογισμού: 85 *(Διορισμένοι 61, κενές θέσεις 24).* Υποστηρικτικό προσωπικό: Γραμματειακό προσωπικό 18, Ιατρός Εργασίας 1, Μηχανογράφηση 0, Καθαρίστριες 5 (ισοδύναμες), Κλητήρες 3 (ισοδύναμοι), Έκτακτο επιπρόσθετο προσωπικό 2, Αποσπασμένοι / Μετακινημένοι από άλλες Υπηρεσίες στο ΤΕΕ 8, Μετακινημένοι από το ΤΕΕ (1 ΑΛΕΕ, 2 ΕΕ και 1 Κλητήρας) στο ΥΕΠΚΑ 4.
Σύνολο υπηρετούντων στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας: 98

Πίνακας 3.1: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Ετήσιες και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων – Έτος 2020

Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
ΜΕΡΟΣ Α - ΚΑΘΟΛΟ ΤΟ ΕΤΟΣ													
1	Επανεπιθεώρηση των χώρων εργασίας στους οποίους στάληκε επιστολή παραβάσεων ή εκδόθηκε Ειδοποίηση Βελτίωσης στο προηγούμενο ή στο τρέχον έτος.												
2	Έλεγχος Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας: Συστημα Διαχείρισης Κινδύνων (ΣΔΚ), Γραπτή Εκτίμηση Κινδύνων (ΓΕΚ), Εξωτερικές και Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ, ΕΣΥΠΠ) Λειτουργοί Ασφάλειας.												
3	Εξέταση αιτήσεων για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας / Άδειας Οικοδομής / Πιστοποιητικού Έγκρισης												
4	Εξέταση αιτήσεων και επιθεώρηση για έκδοση Πιστοποιητικού / Βεβαίωσης Εγγραφής Υποστατικού / Εγκατάστασης												
5	Επιθεωρήσεις στις Νοσηλευτικές Δραστηριότητες (Νοσοκομεία, Ιδιωτικές Κλινικές, Π8610)												
6	Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Αποθήκευση Πετρελαιοειδών												
7	Έλεγχος του Καπνίσματος στους χώρους εργασίας												
8	Έλεγχος σε χώρους εργοδότησης Αλλοδαπών μετά από πληροφόρηση του Τμήματος Εργασίας												
9	Επιθεωρήσεις σε μονάδες αποθήκευσης / χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών κατηγορίας «Seveso»												
10	Έλεγχος της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων / Πρόληψη Μυοσκελετικών Παθήσεων												
11	Επιθεωρήσεις στον Κατασκευαστικό Τομέα (ΣΤ41- 43)												
ΜΕΡΟΣ Β - ΣΕ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ													
12	Χονδρικό Εμπόριο (Ζ46)												
13	Προστασία Εργαζομένων από τη Θερμική Καταπόνηση [Εργοτάξια (ΣΤ41- 43)]												
14	Εκστρατεία σε υποστατικά της Μεταποίησης που δεν επιθεωρήθηκαν τα τελευταία 5 χρόνια												
15	Εκστρατεία Covid - 19 σε εργοτάξια και λιανικό εμπόριο												

Πίνακας 3.2: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2020 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8	0,3%	42,1%	3	0,2%	15,8%	2	0,3%	10,5%	6	1,0%	31,6%	0	0,0%	0,0%	19	0,3%
2	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	2	0,1%	25,0%	4	0,3%	50,0%	0	0,0%	0,0%	2	0,3%	25,0%	0	0,0%	0,0%	8	0,1%
3	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	192	8,3%	34,0%	130	9,9%	23,0%	103	13,1%	18,2%	75	12,9%	13,3%	65	6,2%	11,5%	565	9,4%
4	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	1	0,0%	10,0%	2	0,2%	20,0%	0	0,0%	0,0%	5	0,9%	50,0%	2	0,2%	20,0%	10	0,2%
5	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	4	0,2%	50,0%	2	0,2%	25,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,2%	12,5%	1	0,1%	12,5%	8	0,1%
6	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1315	56,9%	37,6%	939	71,4%	26,8%	191	24,3%	5,5%	334	57,4%	9,5%	720	69,1%	20,6%	3499	58,0%
7	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	546	23,6%	40,2%	133	10,1%	9,8%	435	55,3%	32,0%	93	16,0%	6,8%	151	14,5%	11,1%	1358	22,5%
8	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	23	1,0%	39,7%	14	1,1%	24,1%	3	0,4%	5,2%	14	2,4%	24,1%	4	0,4%	6,9%	58	1,0%
9	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	53	2,3%	30,6%	20	1,5%	11,6%	25	3,2%	14,5%	10	1,7%	5,8%	65	6,2%	37,6%	173	2,9%
10	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	3	0,1%	37,5%	2	0,2%	25,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	37,5%	8	0,1%
11	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8	0,3%	53,3%	6	0,5%	40,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,1%	6,7%	15	0,2%
12	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1	0,0%	14,3%	5	0,4%	71,4%	0	0,0%	0,0%	1	0,2%	14,3%	0	0,0%	0,0%	7	0,1%
13	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	22	1,0%	48,9%	10	0,8%	22,2%	5	0,6%	11,1%	6	1,0%	13,3%	2	0,2%	4,4%	45	0,7%
14	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	11	0,5%	55,0%	3	0,2%	15,0%	1	0,1%	5,0%	2	0,3%	10,0%	3	0,3%	15,0%	20	0,3%
15	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	25	1,1%	58,1%	8	0,6%	18,6%	2	0,3%	4,7%	6	1,0%	14,0%	2	0,2%	4,7%	43	0,7%
16	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	10	0,4%	45,5%	4	0,3%	18,2%	1	0,1%	4,5%	4	0,7%	18,2%	3	0,3%	13,6%	22	0,4%
17	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	49	2,1%	41,5%	23	1,7%	19,5%	12	1,5%	10,2%	16	2,7%	13,6%	18	1,7%	15,3%	118	2,0%
18	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	14	0,6%	58,3%	4	0,3%	16,7%	2	0,3%	8,3%	2	0,3%	8,3%	2	0,2%	8,3%	24	0,4%
19	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	16	0,7%	57,1%	3	0,2%	10,7%	5	0,6%	17,9%	4	0,7%	14,3%	0	0,0%	0,0%	28	0,5%
20	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	8	0,3%	88,9%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,2%	11,1%	0	0,0%	0,0%	9	0,1%
21	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ:	**2311**	38,3%		**1315**	21,8%		**787**	13,0%		**582**	9,6%		**1042**	17,3%		**6037**	
			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)				

%1: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

Πίνακας 3.3: Αριθμός Παραβάσεων και Ποινές που επιβλήθηκαν στις 11 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2020 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων[1]				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	9[2]	17[3]	11	13	12750	36100	32500	14400
2	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	0	2	0	0	0	300	0	0
3	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	5	0	3	4	3300	0	1600	1550
4	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002 και 2015	13[4]	17	6	7	45200	20250	6250	22000
5	Οι περί Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	12	20	5	19	17000	12700	5250	12300
6	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	5	6	13	8	8750	9000	39500	7600
7	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	2	4	2	5	4500	5250	1450	2450
8	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	1	2[5]	0	0	750	2000	0	0
10	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001	0	2	0	0	0	3000	0	0
11	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989 έως 2011	0	0	0	2	0	0	0	1250
12	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμοί του 2006 και 2015	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	0	0	0	1	0	0	0	850
14	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 έως 2012	0	0	1	1	0	0	500	850
15	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2003 (Καταργήθηκαν 29/12/2009)	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) Κανονισμοί του 2003	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**47**	**70**	**41**	**60**	**92250**	**88600**	**87050**	**63250**

[1]Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.
[2]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 1 έτους με τριετή αναστολή.
[3]Σε δύο από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 1 έτους με τριετή αναστολή.
[4]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 2 μηνών με διετή αναστολή.
[5]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 3 μηνών με διετή αναστολή.

Πίνακας 3.4: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2020, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Στοιχεία για Εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτίρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
1	**ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ**	**26**	**1,70%**											
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	16	1,05%	11	5	0	16	0	16	7	5	0	1	3
3	Δασοκομία και υλοτομία	5	0,33%	5	0	0	5	0	5	4	1	0	0	0
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	5	0,33%	5	0	0	5	0	5	2	2	0	1	0
5	**ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ**	**6**	**0,39%**											
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	6	0,39%	6	0	0	6	0	6	2	2	1	1	0
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	**ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ**	**265**	**17,35%**											
12	Βιομηχανία τροφίμων	114	7,47%	64	50	0	114	0	114	45	32	6	28	3
13	Ποτοποιία	10	0,65%	8	2	0	10	0	10	1	3	2	3	1
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα. κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	16	1,05%	16	0	0	16	0	16	4	6	2	4	0
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	3	0,20%	1	2	0	3	0	3	0	2	0	0	1
21	Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών	12	0,79%	9	3	0	12	0	12	1	5	2	3	1
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	8	0,52%	8	0	0	8	0	8	3	0	2	0	3
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	28	1,83%	28	0	0	28	0	28	7	6	5	10	0
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	44	2,88%	43	1	0	44	0	44	13	15	0	16	0
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	6	0,39%	6	0	0	6	0	6	1	3	0	1	1
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	4	0,26%	4	0	0	4	0	4	1	1	0	2	0
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
33	Κατασκευή επίπλων	5	0,33%	5	0	0	5	0	5	1	3	0	1	0
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	9	0,59%	8	1	0	9	0	9	2	3	1	3	0
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	**ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ**	**12**	**0,79%**											
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	12	0,79%	12	0	0	12	0	12	7	1	1	2	1
38	**ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ**	**27**	**1,77%**											
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	9	0,59%	9	0	0	9	0	9	1	4	1	2	1
40	Επεξεργασία λυμάτων	4	0,26%	4	0	0	4	0	4	2	0	0	2	0
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ανάκτηση υλικών	11	0,72%	11	0	0	11	0	11	2	2	4	3	0
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	3	0,20%	3	0	0	3	0	3	0	0	1	0	2
43	**ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ**	**329**	**21,55%**											
44	Κατασκευές κτιρίων	224	14,67%	220	4	0	224	4	220	115	32	10	53	14
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	12	0,79%	12	0	0	12	1	11	2	4	0	3	3
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	93	6,09%	93	0	0	93	4	89	56	14	1	21	1
47	**ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ**	**229**	**15,00%**											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	30	1,96%	29	1	0	30	0	30	9	7	6	5	3
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	49	3,21%	43	6	0	49	1	48	15	9	13	10	2
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	150	9,82%	78	72	0	150	1	149	47	73	3	23	4
51	**ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ**	**95**	**6,22%**											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	19	1,24%	19	0	0	19	3	16	4	2	10	1	2
53	Πλωτές μεταφορές	2	0,13%	0	2	0	2	0	2	1	0	1	0	0
54	Αεροπορικές μεταφορές	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	67	4,39%	57	10	0	67	1	66	20	16	10	15	6
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	7	0,46%	7	0	0	7	0	7	2	0	2	1	2
57	**ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ**	**286**	**18,73%**											
58	Καταλύματα	82	5,37%	48	34	0	82	0	82	40	25	3	10	4
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	204	13,36%	161	43	1	203	1	203	78	28	73	19	6

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτίρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
60	**ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**	**9**	**0,59%**											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
64	Τηλεπικοινωνίες	8	0,52%	8	0	0	8	0	8	2	1	3	2	0
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	**ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**22**	**1,44%**											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	17	1,11%	5	12	0	17	0	17	13	0	1	3	0
69	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	4	0,26%	3	1	0	4	0	4	1	0	3	0	0
71	**ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**	**3**	**0,20%**											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	3	0,20%	2	1	0	3	0	3	2	0	1	0	0
73	**ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**10**	**0,65%**											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	3	0,20%	2	1	0	3	0	3	2	0	1	0	0
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων? δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	2	0,13%	2	0	0	2	0	2	0	0	2	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών? τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
78	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	3	0,20%	3	0	0	3	0	3	1	1	0	1	0
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
81	**ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**46**	**3,01%**											
82	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	6	0,39%	2	4	0	6	0	6	4	0	1	1	0
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	14	0,92%	5	9	0	14	0	14	9	3	1	1	0
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	25	1,64%	23	2	0	25	0	25	8	4	1	5	7
88	**ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ**	**86**	**5,63%**											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα? υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	86	5,63%	65	21	0	86	0	86	39	11	11	10	15
90	**ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**	**30**	**1,96%**											
91	Εκπαίδευση	30	1,96%	8	22	0	30	0	30	24	2	0	0	4
92	**ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ**	**20**	**1,31%**											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	14	0,92%	7	7	0	14	0	14	5	5	1	2	1
94	Δραστηριότητες βοήθειας κατ΄οίκον	3	0,20%	1	2	0	3	0	3	0	0	0	2	1
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	3	0,20%	1	2	0	3	0	3	2	1	0	0	0
96	**ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ**	**5**	**0,33%**											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	4	0,26%	2	2	0	4	0	4	3	0	0	0	1
101	**ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**	**14**	**0,92%**											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	3	0,20%	3	0	0	3	0	3	1	1	0	1	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	11	0,72%	8	3	0	11	0	11	3	1	3	2	2
105	**ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΈΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΌΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΏΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΎΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΉ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΉΣΗ**	**6**	**0,39%**											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	5	0,33%	2	3	0	5	0	5	3	2	0	0	0
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	1	0,07%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
108	**ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ**	**1**	**0,07%**											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	1	0,07%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
	Σύνολο:	**1527**		**1196**	**331**	**1**	**1526**	**16**	**1511**	**624**	**341**	**193**	**274**	**95**

Γράφημα 3-1: Ποσοστό Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα – Έτος 2020 - Στοιχεία για Εργοδοτούμενα (Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας

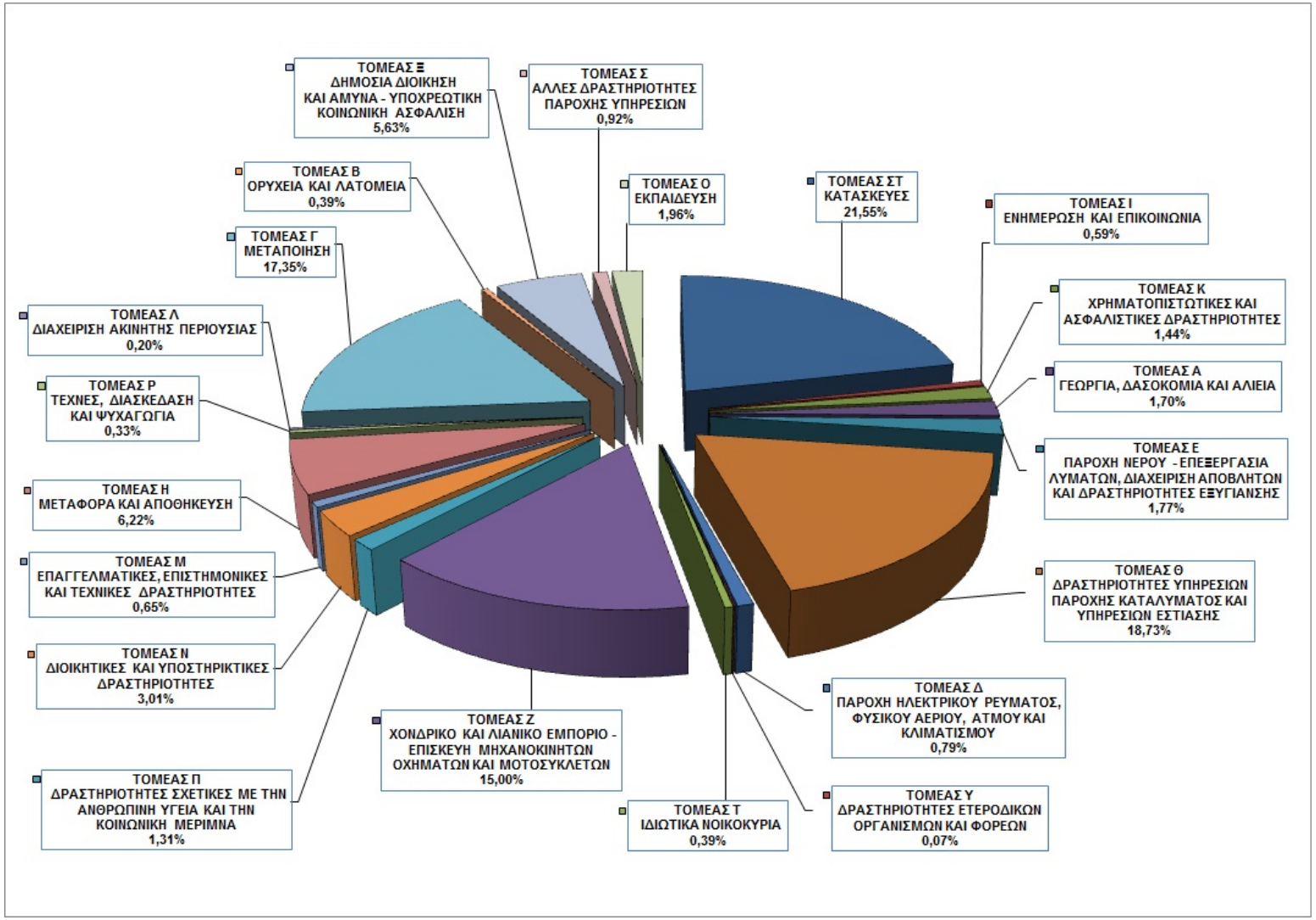

Γράφημα 3-2: Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα Έτη 2009 – 2020 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

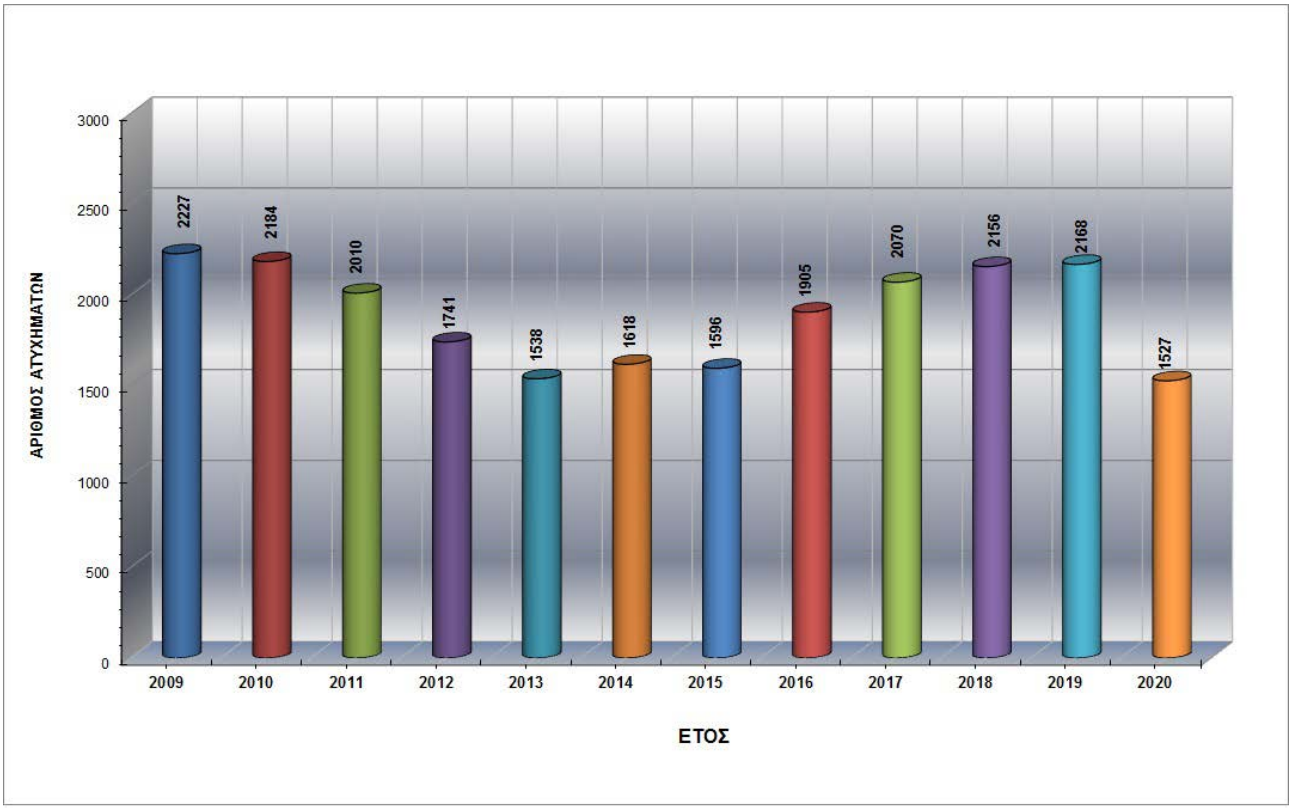

Γράφημα 3-3: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2020 κατά αιτία (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

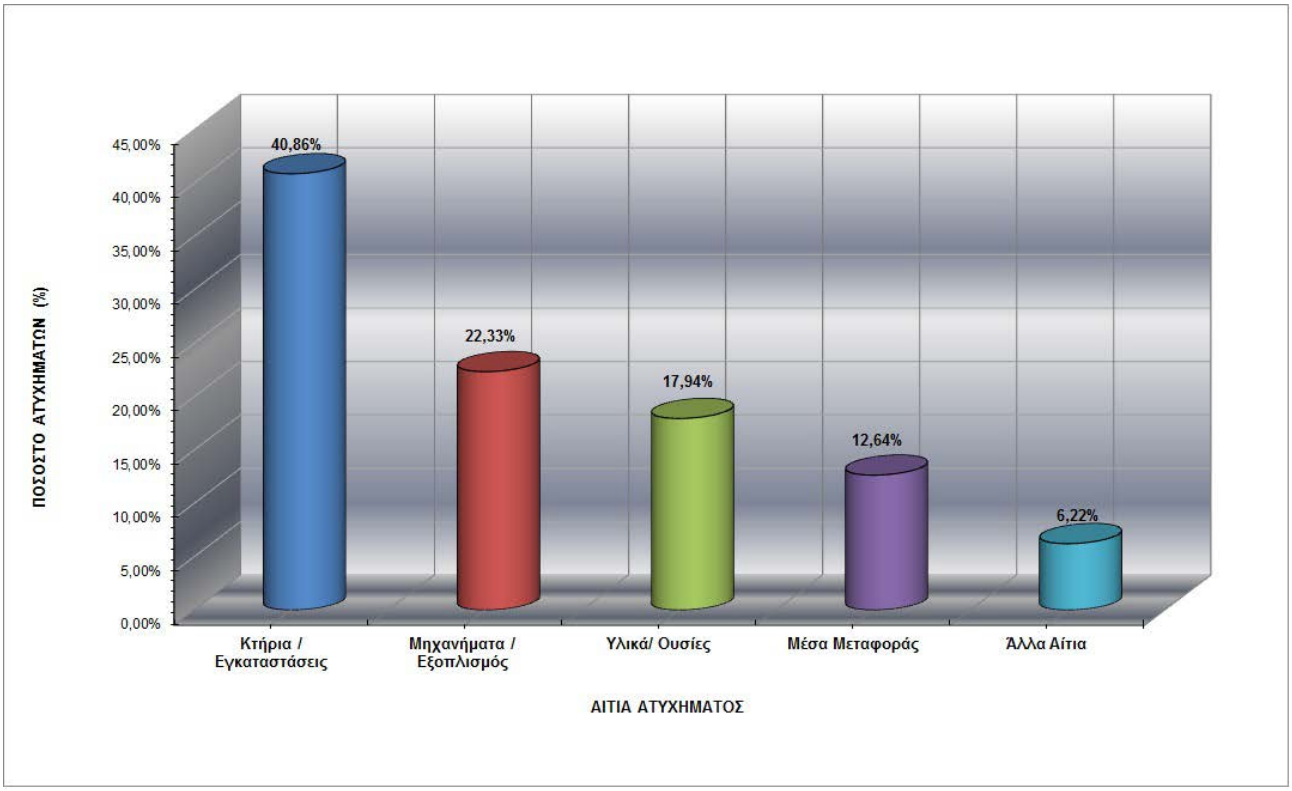

Πίνακας 3.5: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 - Εργοδοτούμενοι κατά την Εργασία

Α. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία *(Σύνολο ατυχημάτων: 13)*

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Συναρμολόγηση μεταλλικών ραφιών	Πτώση από ύψος
2.	Πάφος	1	Κατασκευές - Χωματουργικές εργασίες	Καταπλάκωση από περονοφόρο όχημα
3.	Αμμόχωστος	1	Κατασκευές -Εγκαταστάσεις κλιματιστικών συσκευών	Πτώση από ύψος (φορητή κλίμακα - ύψος 3μ)
4.	Πάφος	1	Κατασκευές -Εργασίες σιδεροσύνδεσης	Πτώση από ύψος (δάπεδο υπό ανέγερση οικοδομής - ύψος 8μ)
5.	Λευκωσία	1	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών	Καταπλάκωση από λεωφορείο
6.	Λεμεσός	1	Μεταφορές εμπορευμάτων	Καταπλάκωση από δέσμες ξυλείας
7.	Λεμεσός	1	Οικοδομικές Εργασίες - Εργασίες ξυλότυπου	Πτώση από ύψος (εναέριο διάδρομο - ύψος 4,5μ)
8.	Λεμεσός	1	Οικοδομικές Εργασίες	Πτώση από ύψος (δάπεδο υπό ανέγερση οικοδομής - ύψος 23μ)
9.	Λάρνακα	1	Μεταταφορές - Αποθήκευση	Πτώση από ύψος (κλωβό προσαρμοσμένο στις περόνες περονοφόρου οχήματος - ύψος 3,5μ)
10.	Λεμεσός	1	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών	Κτύπημα από μεταλλικά αντικείμενα (έπεσαν από το πίσω μέρος προπορευόμενου διπλοκάμπινου οχήματος)
11.	Λεμεσός	1	Εμπόριο υλικών οικοδομής	Κτύπημα και εγκλωβισμός από τον βραχίονα γερανού γερανοφόρου οχήματος.
12.	Λευκωσία	1	Παρασκευή - Διανομή έτοιμου φαγητού	Τροχαίο (σύγκρουση με άλλο όχημα)
13.	Λεμεσός	1	Εργασίες συντήρησης οδοποιϊας	Τροχαίο (κτύπημα από διερχόμενο όχημα)

Πίνακας 3.6: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 – Εργοδοτούμενα Πρόσωπα κατά την Διαδρομή

Β. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την διαδρομή *(Σύνολο ατυχημάτων: 1)*

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Λευκωσία	1	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας	Τροχαίο

Πίνακας 3.7: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2020 - Πρόσωπα Εκτός Εργασίας

Γ. Πρόσωπα εκτός εργασίας *(Σύνολο ατυχημάτων: 1)*

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Λευκωσία	1	Συγκομιδή και πλύσιμο φθαρτών	Πνιγμός (σε δεξαμενή)

Γράφημα 3-4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2009 – 2020 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

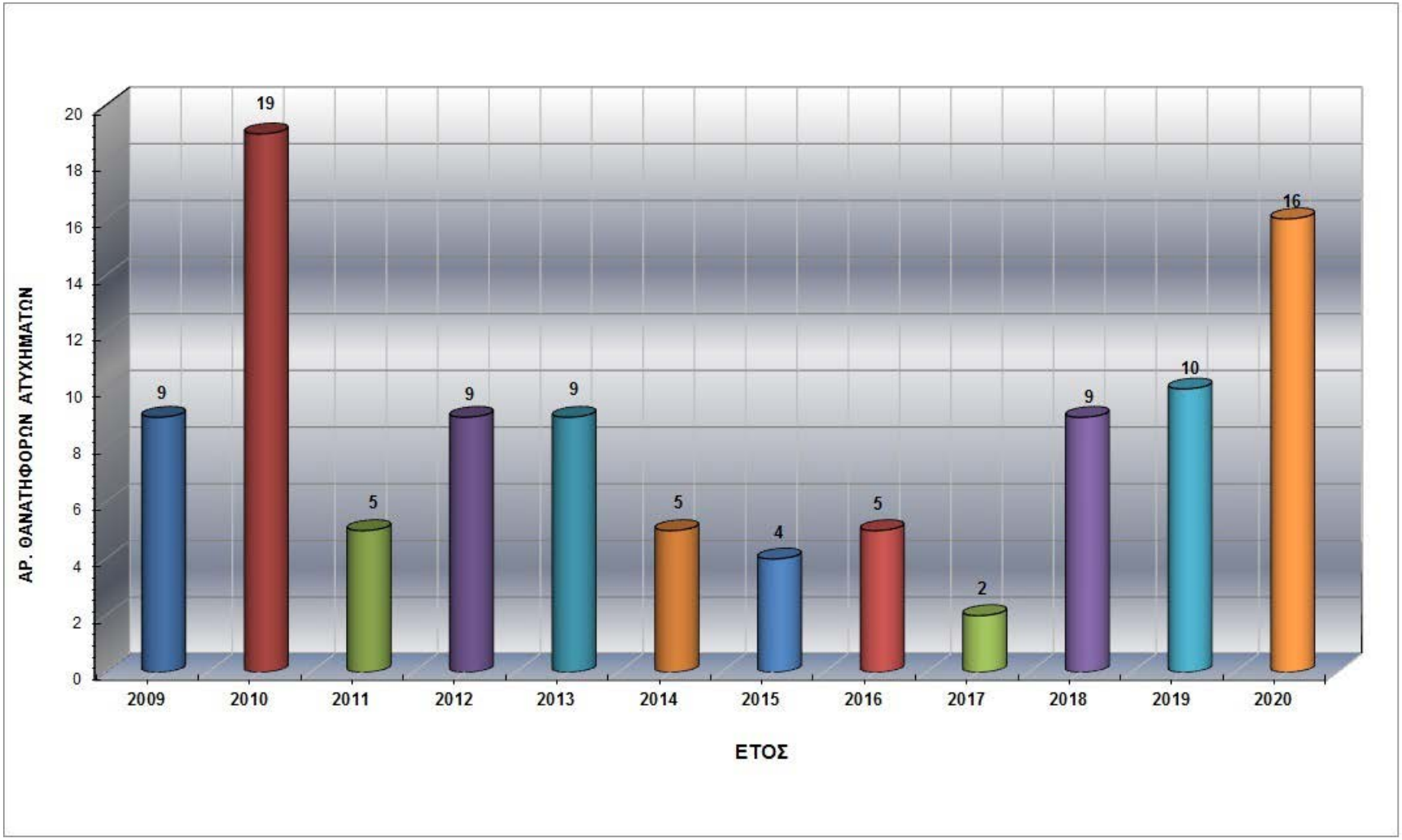

Γράφημα 3-5: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2020 (Προκαταρκτικά αποτελέσματα)

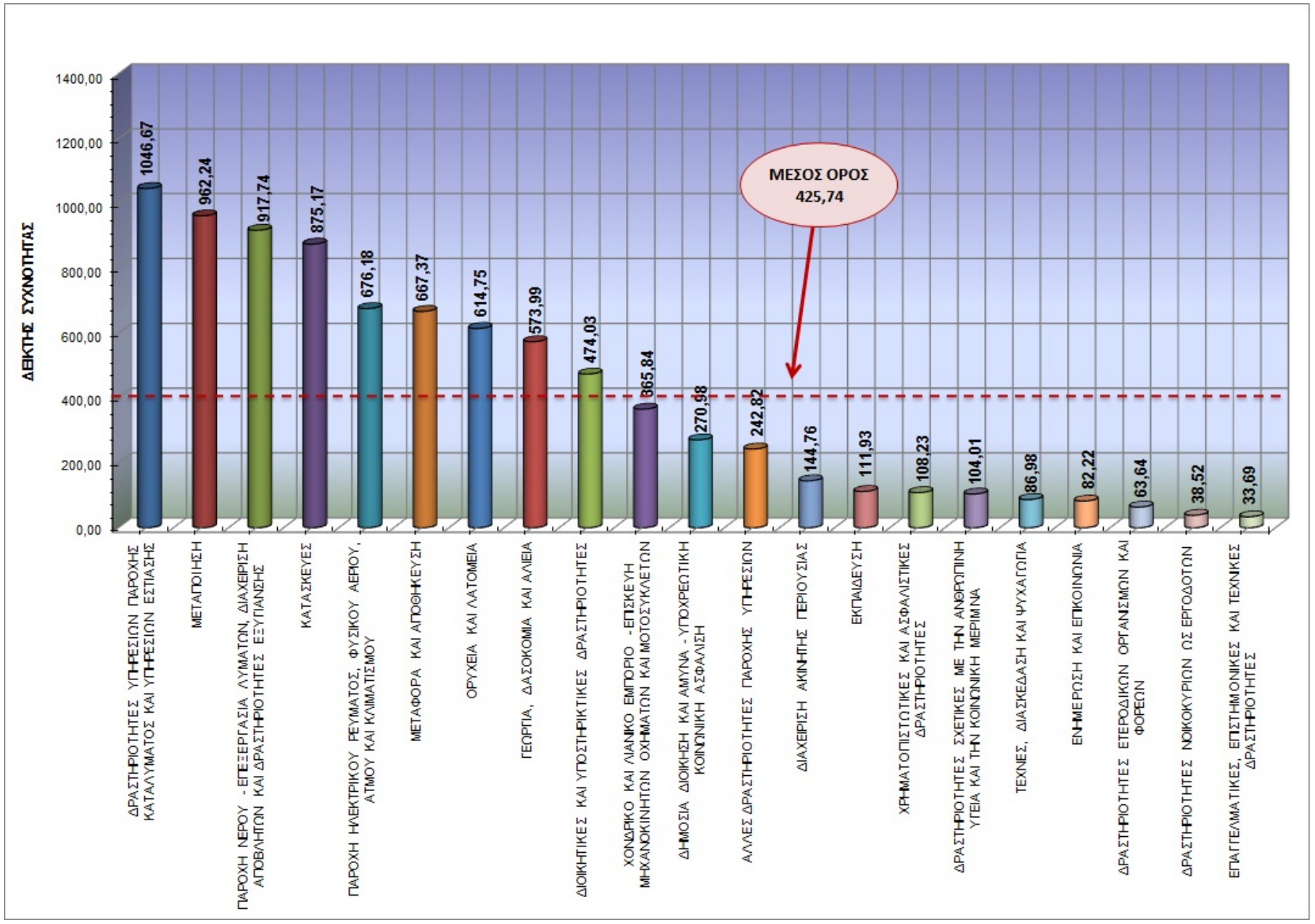

Γράφημα 3-6: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτουμένων για την Περίοδο 2009 – 2020

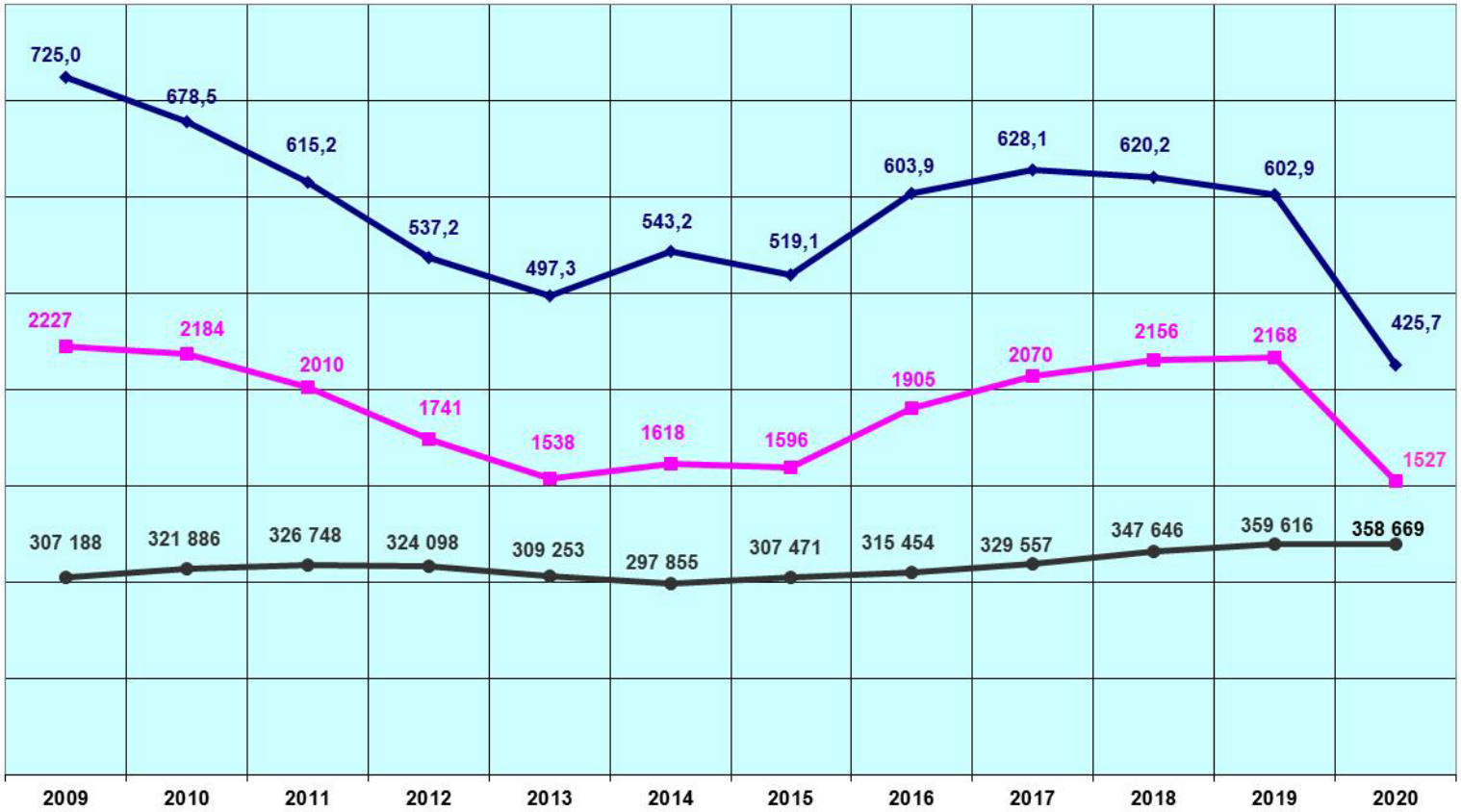

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ(Σημ.2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ(Σημ.1)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ(Σημ.2)
2009 – 2020: - 41,3 %	2009 – 2020: - 31,4%	2009 – 2020: 16,8%
725,0 - 425,7 ↓	2227 – 1527 ↓	307 188 – 358 669 ↑

Σημ. 1: Αριθμός ατυχημάτων που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.
Σημ. 2: Τα στοιχεία σε ότι αφορά το Δείκτη Συχνότητας είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθότι ο αριθμός των εργοδοτούμενων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2020, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και όχι το Μέσο Όρο του Έτους.

Γράφημα 3-7: Στατιστικά Επιθεωρήσεων για Χημικές Ουσίες 2020

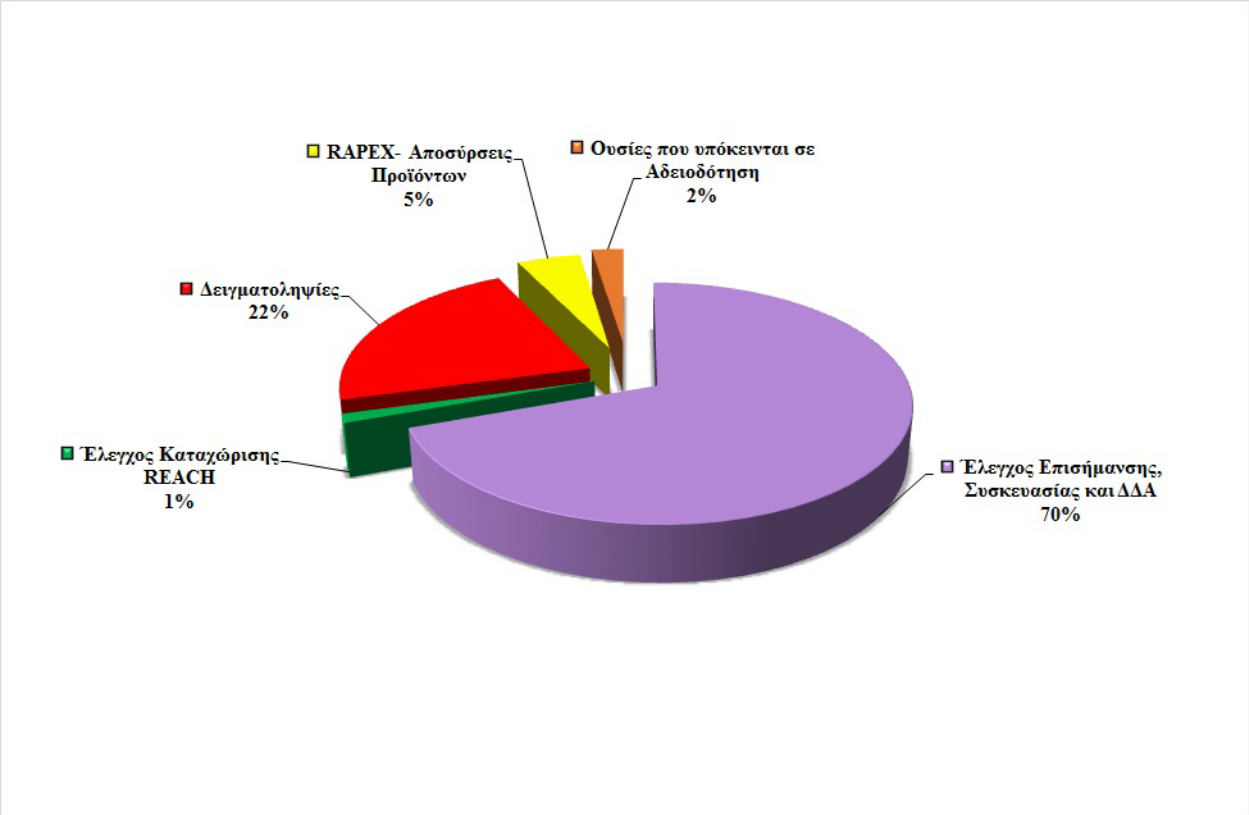

Πίνακας 3.8: Επιθεωρήσεις για χημικές ουσίες το 2020

Θέμα	Αριθμός επιθεωρήσεων*
Έλεγχος Επισήμανσης, Συσκευασίας και Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ)	173
Έλεγχος Καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	1
Δειγματοληψίες σε προϊόντα με χημικές ουσίες που υπόκεινται σε περιορισμούς	55
RAPEX-Αποσύρσεις μη συμμορφούμενων προϊόντων	12
Διερεύνηση παραπόνων	12
Έλεγχος για πιθανή χρήση χημικών ουσιών που υπόκεινται σε Αδειοδότηση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	6

* *Κάποιες επιθεωρήσεις κάλυψαν πέραν του ενός θέματος*

Πίνακας 3.9: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2020

Είδος Δειγμάτων που λήφθηκαν για ανάλυση	Αριθμός Συνολικών Δειγμάτων	Αριθμός Μη Συμμορφούμενων Δειγμάτων
Κόλλες Superglue και επαγγελματικές κόλλες – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (Βενζόλιο, Χλωροφόρμιο, Τολουόλιο)	20	0
Παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας – Προσδιορισμός φθαλικών ενώσεων	41	12
Αρωματικά Χώρου για προσδιορισμό οργανικών διαλυτών	15	0
Δερμάτινα για προσδιορισμό Χρωμίου	5	Δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα οι αναλύσεις
Προϊόντα χλωρίνης και άλλα καθαριστικά για έλεγχο της ταξινόμησης επισήμανσης και συσκευασίας	20	0
Οργανικοί Διαλύτες σε χρώματα, ανάλυση της περιεκτικότητας τους σε VOCs	10	0
Θερμικό χαρτί (BPA)	6	1

Πίνακας 3.10: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2020

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	64	19,10%	41,03%	19	6,83%	12,18%	64	24,33%	41,03%	4	6,15%	2,56%	5	8,20%	3,21%	156	15,57%
2	ΓΕΡΑΝΟΙ	98	29,25%	26,27%	131	47,12%	35,12%	96	36,50%	25,74%	39	60,00%	10,46%	9	14,75%	2,41%	373	37,23%
3	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
4	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	106	31,64%	28,80%	112	40,29%	30,43%	87	33,08%	23,64%	22	33,85%	5,98%	41	67,21%	11,14%	368	36,73%
5	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
6	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	67	20,00%	63,81%	16	5,76%	15,24%	16	6,08%	15,24%	0	0,00%	0,00%	6	9,84%	5,71%	105	10,48%
7	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
8	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
9	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ:		**335**	**33,43%**		**278**	**27,74%**		**263**	**26,25%**		**65**	**6,49%**		**61**	**6,09%**		**1002**	
			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας
%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια
%4 Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων και Εγκαταστάσεων Υγραερίου

Πίνακας 3.11: Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων

Είδος Μηχανήματος	Αριθμός Επιθεωρήσεων		Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ επιθεωρήσεων
	2019	2020	
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	624	529	14 μήνες
Ατμολέβητες	313	368	14 - 18 μήνες
Ατμοδέκτες	18	0	26 μήνες
Αεροθάλαμοι	185	105	26 μήνες
Περιλάβεια	0	0	6 μήνες
ΟΛΙΚΟ	**1.140**	**1.002**	

Πίνακας 3.12: Ανάλυση Επιθεωρήσεων Υγραερίου κατά Επαρχία για το 2020

Λόγος Επιθεώρησης	ΕΠΑΡΧΙΑ					Σύνολο
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος	
	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
Έκθεση εξέτασης εγκατάστασης υγραερίου σε όχημα	12	6	1	2	0	21
Διερεύνηση παραπόνου	15	4	0	6	2	27
Αδειοδότηση αποθήκευσης υγραερίου	153	146	87	174	84	644
Επιθεώρηση αποθήκευσης υγραερίου (χωρίς αδειοδότηση)	0	14	0	1	0	15
Επιθεώρηση Μηχανουργείου ή ΙΚΤΕΟ για Υγραεροκίνηση	3	1	0	3	0	7
Επιθεώρηση Πρατηρίου Πετρελαιοειδών με δεξαμενή Υγραερίου κίνησης	3	1	1	2	2	9
Σύνολο Επιθεωρήσεων	**186**	**172**	**89**	**188**	**88**	**723**

Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών εντός του 2020

Πίνακας 3.13: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων που χορηγήθηκαν κατά το 2020
Πρατήρια πετρελαιοειδών	4
Εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών	1
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας ξυλείας	3
Εγκατάσταση παραγωγής φαρμάκων	1
Εγκατάσταση παραγωγής βαφών	3
Σκυροθραυστική μονάδα	1
Σύνολο	**13**

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες	
Κατηγορία Εγκατάστασης	**Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν κατά το 2020**
Στεγνοκαθαριστήρια	6
Χρήση οργανικών διαλυτών	1
Σύνολο	**7**

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	**Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν κατά το 2020**
Εγκατάσταση πυρόλυσης ελαστικών	1
Εγκατάσταση επιφανειακής επεξεργασίας αλουμινίου	1
Σύνολο	**2**

Εικόνα 3-1: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

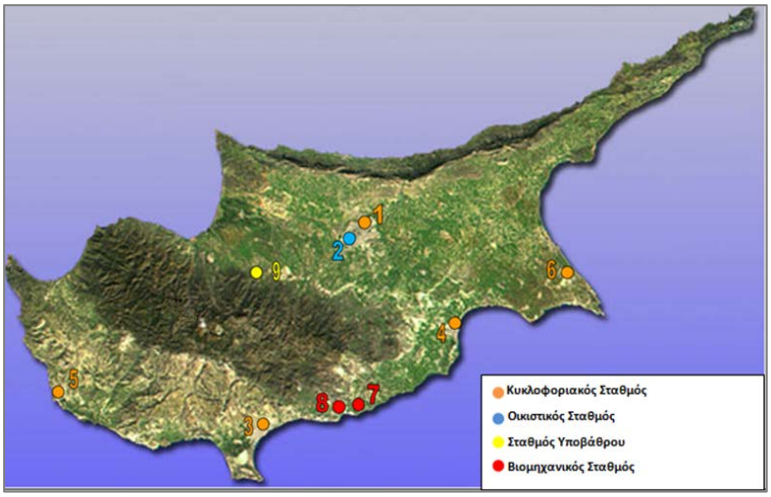

Χωρική Κατανομή Σταθμών Παρακολούθησης Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα στην Κύπρο

Εικόνα 3-2: Φωτογραφία σταθμού μέτρησης ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα

Γράφημα 3-8: Μέσες Ετήσιες Τιμές NO_2, SO_2 και $AΣ_{10}$ (PM_{10}), O_3 και CO στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας

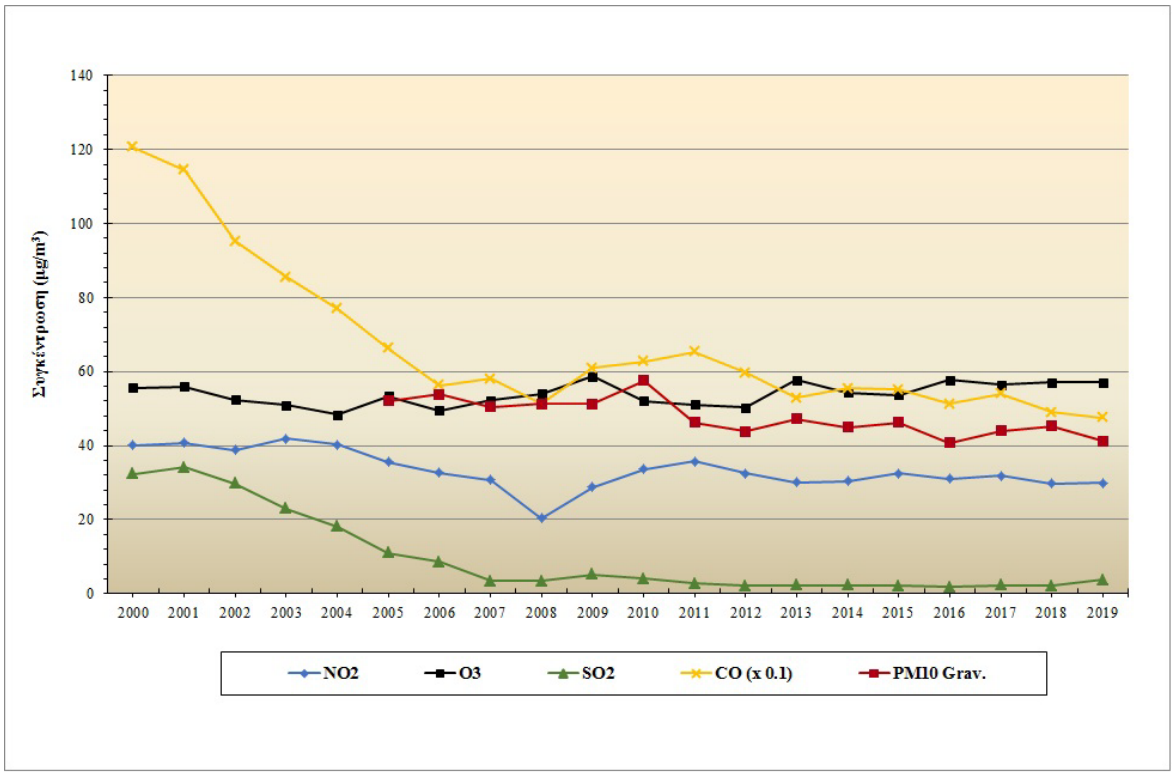

Γράφημα 3-9: Μέσες Ετήσιες Τιμές Όζοντος (O_3) σε Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα

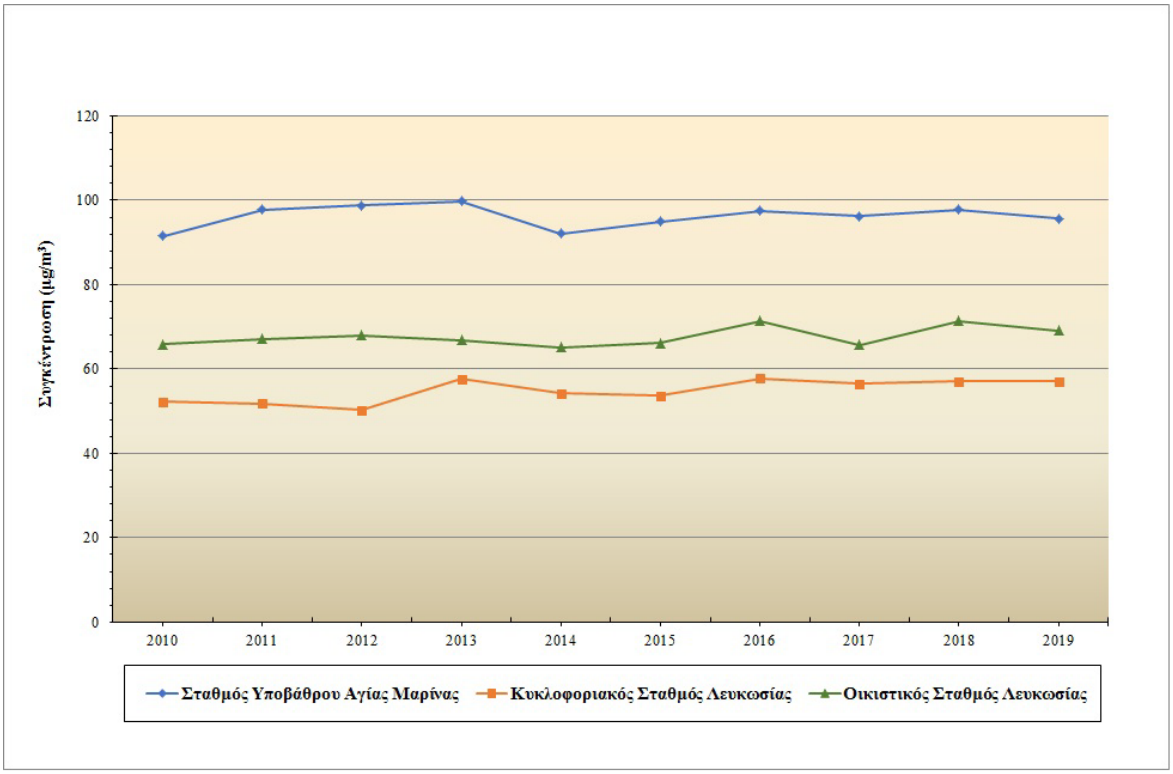

Γράφημα 3-10: Μέσες Ετήσιες Τιμές Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{10}$) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα

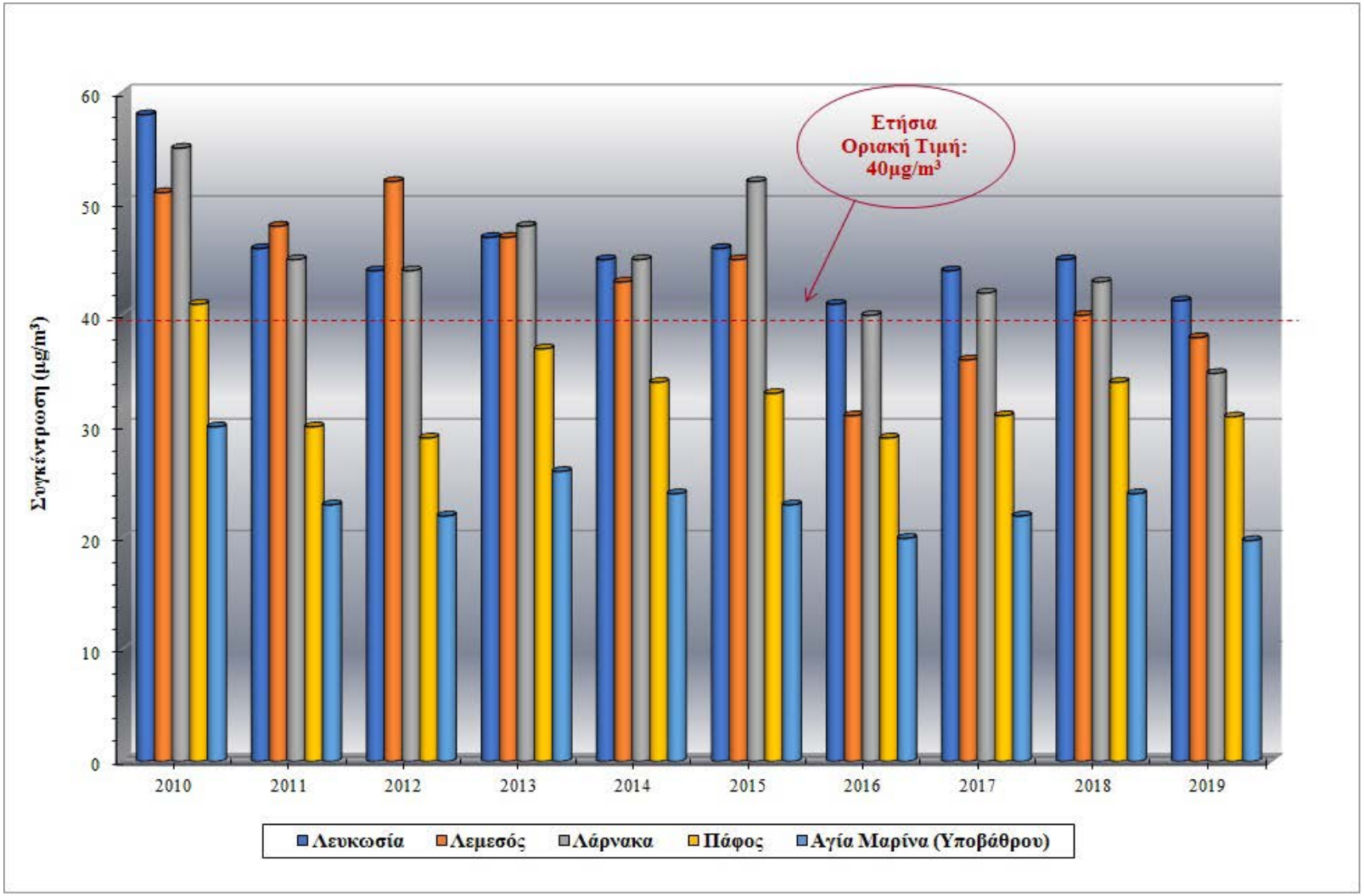

Γράφημα 3-11: Αριθμός Υπερβάσεων της 24ωρης Οριακής Τιμής $ΑΣ_{10}$ (50 μg/m^3) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα

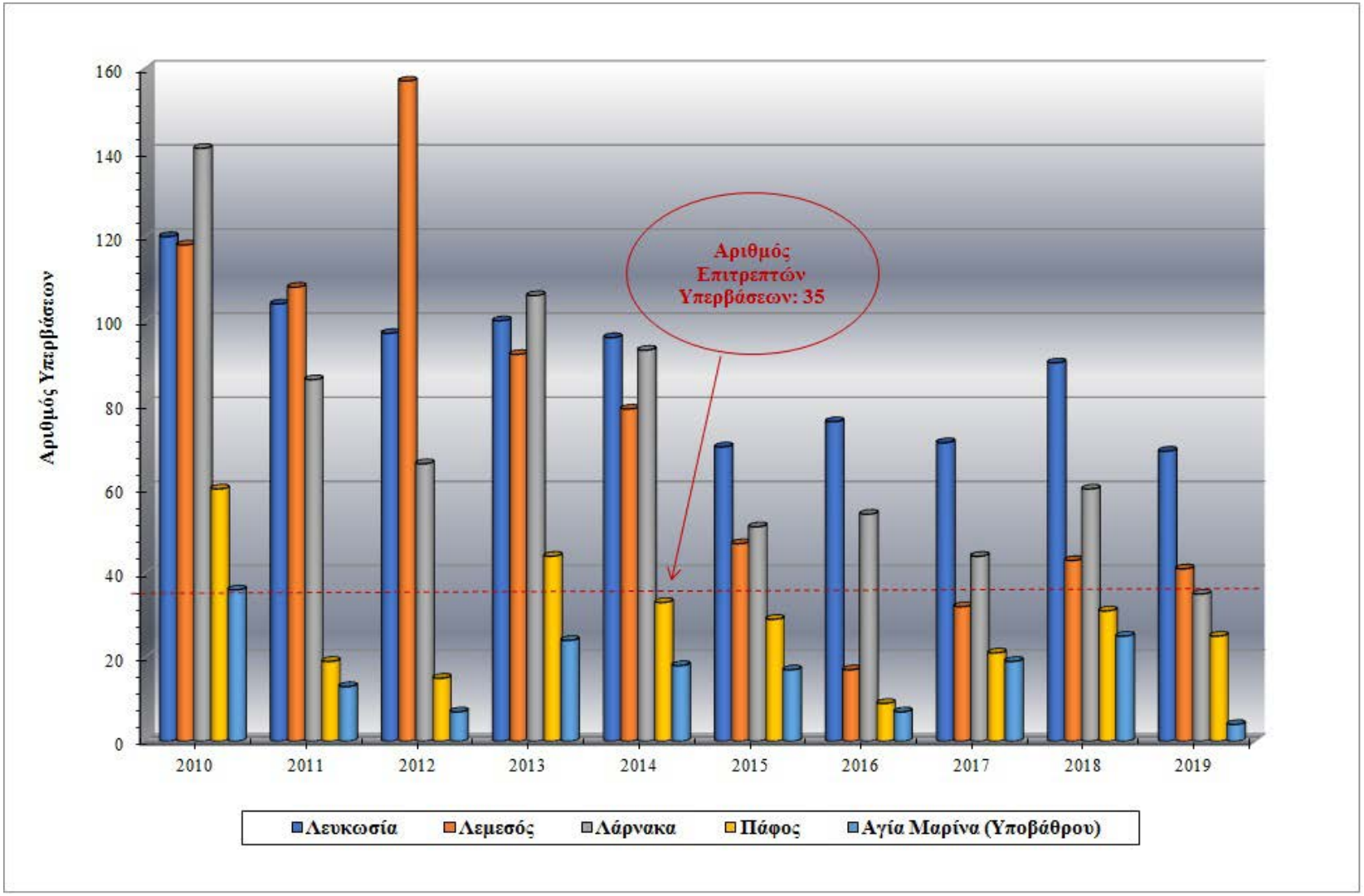

Γράφημα 3-12: Μέσες Ετήσιες Τιμές $ΑΣ_{2,5}$ στους Οικιστικούς Σταθμούς του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα

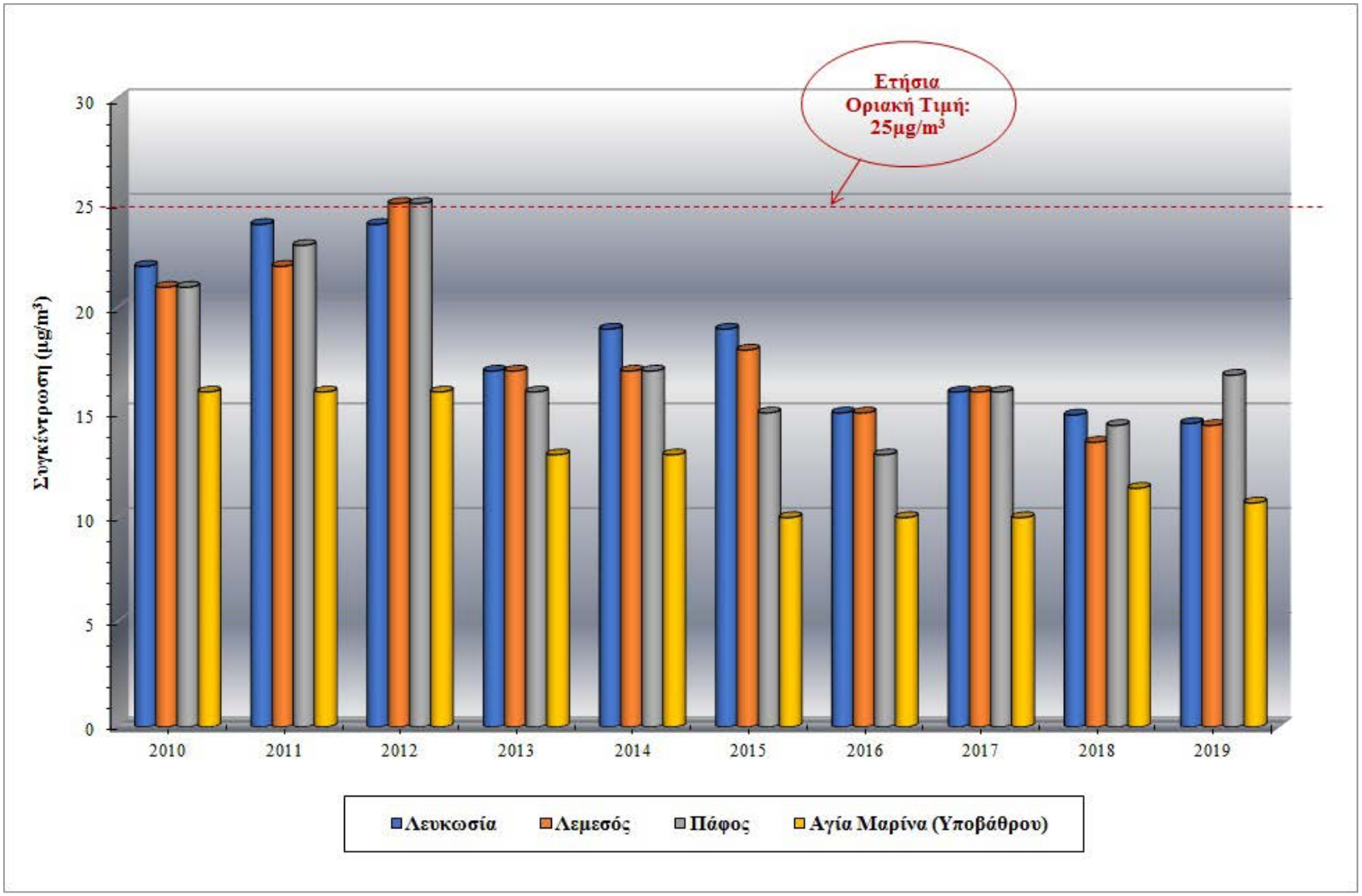

Πίνακας 3.14: Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2018)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	NOx	NMVOC	SOx	NH^3	$PM^{2.5}$	PM^{10}	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO^2	Gg	Gg SO^2	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Παραγωγή Ενέργειας	3,63	0,08	15,37	NE	0,21	0,30	0,40	0,32	0,10	0,03	0,01	0,09
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2,82	0,10	1,24	0,00	0,47	0,48	0,50	2,53	0,03	0,00	0,02	0,02
Αεροπλοΐα	0,48	0,03	0,03	NE	0,00	0,00	0,00	0,29	NE	NE	NE	NE
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	5,86	2,18	0,01	0,18	0,33	0,45	0,58	8,08	0,24	0,00	0,00	0,22
Ναυσιπλοΐα	0,20	0,01	0,21	NE	0,03	0,03	0,03	NE	NE	NE	NE	NE
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0,27	0,05	0,10	0,00	0,06	0,06	0,06	0,51	0,00	0,00	0,00	0,08
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0,45	0,03	0,05	0,00	0,02	0,02	0,02	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Διανομή Πετρελαιοειδών	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
Παραγωγή Τσιμέντου	IE	IE	IE	NE	0,06	0,09	0,09	NE	NE	NE	NE	NE
Παραγωγή Ασβέστη	IE	IE	IE	NA	0,00	0,02	0,05	NE	NE	NE	NE	NA
Ασφαλτικά	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE	IE
Λατομεία	NA	NA	NA	NA	0,03	0,20	0,39	NA	NA	NA	NA	NA
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών	NA	0,17	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Βαφές	NA	2,17	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Ατμοκαθαριστήρια	NA	0,03	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου, Τσιγάρα)	0,00	0,01	0,00	0,00	0,03	0,04	0,04	0,06	0,01	0,00	0,00	0,00
Διαχείριση Ζωικών Αποβλήτων	0,67	1,29	0,00	6,26	0,06	0,30	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Χρήση Λιπασμάτων	0,23	NA	NA	0,53	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Καύση Ποκαλάμης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Διαχείριση Αποβλήτων	0,00	0,32	0,00	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,27
Συνολικές Εκπομπές	**14,61**	**6,48**	**17,01**	**7,01**	**1,34**	**2,04**	**2,71**	**12,03**	**0,39**	**0,04**	**0,03**	**0,67**

Σημείωση: Gg=kt (χιλιοτόνοι) και Mg=t (τόνοι)
NA: Not Applicable, NE: Not Estimated, NO: Not Occurring, IE: Indicated Elsewhere

Γράφημα 3-13: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2018

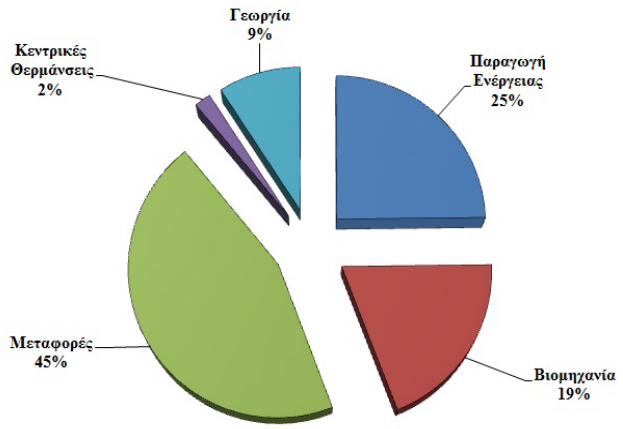

Γράφημα 3-14: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2018

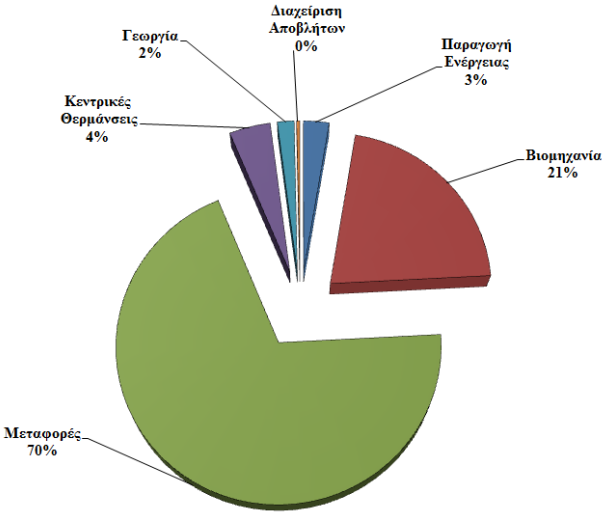

Γράφημα 3-15: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2018

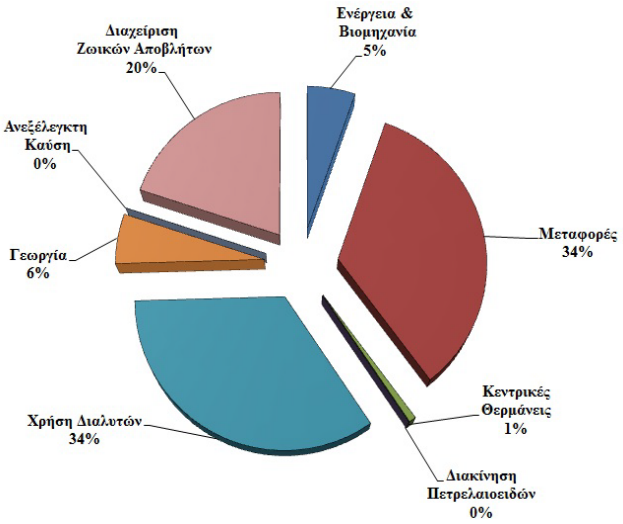

Γράφημα 3-16: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2018

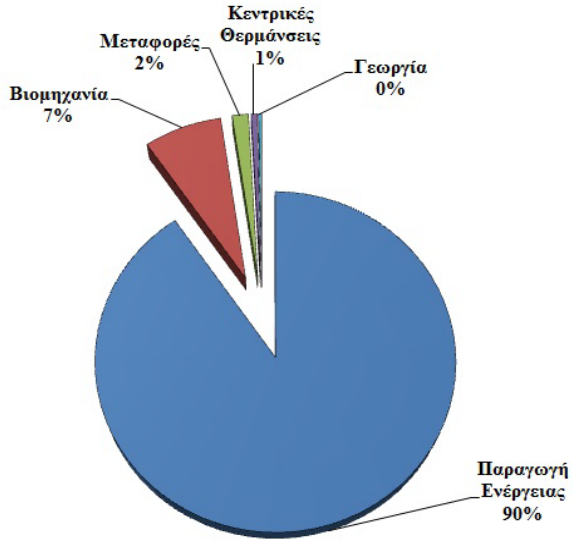

Γράφημα 3-17: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2018

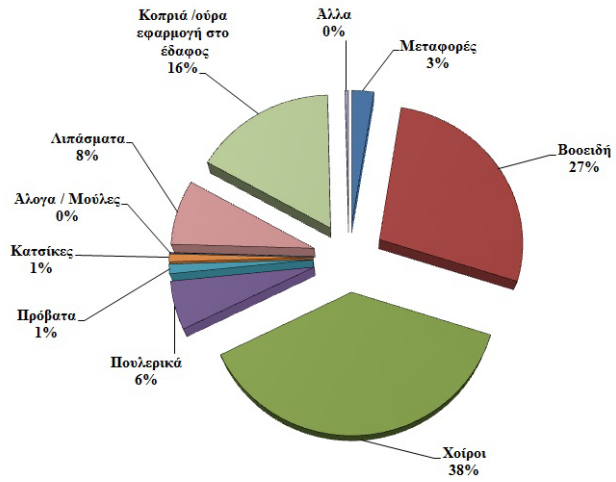

Γράφημα 3-18: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης (TSP) ανά δραστηριότητα κατά το 2018

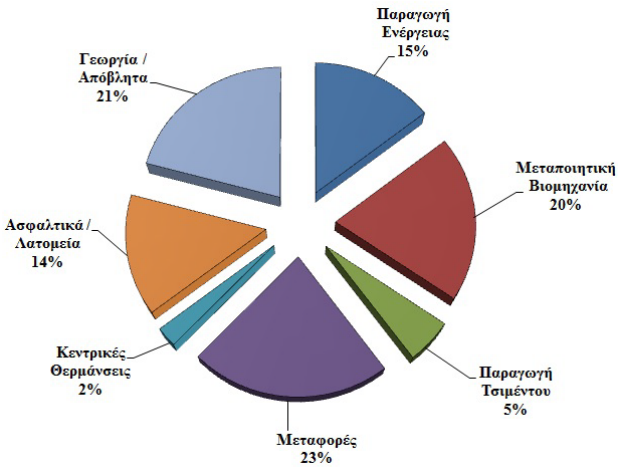
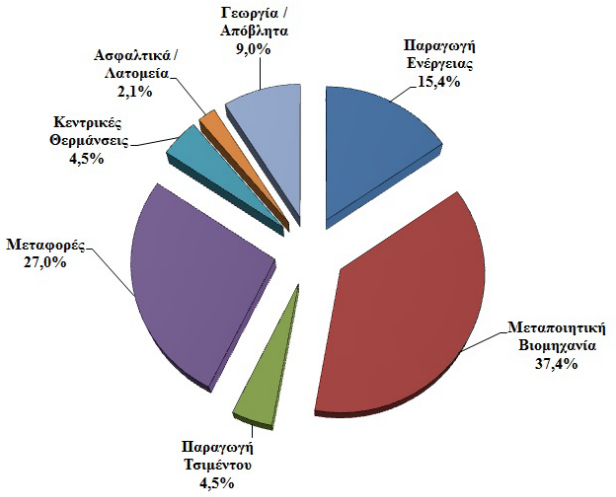
Γράφημα 3-19: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αιωρούμενων Σωματιδίων $ΑΣ_{2,5}$ ανά δραστηριότητα κατά το 2018